

**GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE**

Nr No. 2/2012

INFORMACJA INFORMATION

**O SYTUACJI
SPOŁECZNO-
-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTW**

**ON SOCIO-
-ECONOMIC
SITUATION
OF VOIVODSHIPS**

**ROK XVII
YEAR XVII**

**KWARTALNIK
QUARTERLY**

**WARSZAWA, WRZESIEŃ 2012
WARSAW, SEPTEMBER 2012**

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań
Regionalnych i Środowiska
*CSO, Regional and Environmental
Surveys Department*

kierujący
supervisor

Joanna Poświata – Naczelnik
Wydziału Analiz i Opracowań
Regionalnych
*Head of Regional Analyses and
Studies Section*

zespół
team

Elżbieta Grobicka
Joanna Hausman-Czerwińska
Anna Patejuk
Krystyna Przepióra
Anna Sławińska
Ewelina Taratuta

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła
When publishing the CSO data – please indicate the source

PRZEDMOWA

Publikacja *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw* jest kolejną edycją tego opracowania wydawanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Zawiera szereg informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województw. Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub okresach narastających.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw, nakładów inwestycyjnych i rolnictwa. Część analityczna dostępna jest w formie PDF, natomiast tablice z danymi dostępne są w formie Excel. Szerszy zakres danych liczbowych dostępny będzie w Banku Danych Lokalnych w module danych krótkookresowych www.stat.gov.pl/bdl.

Dyrektor Departamentu
Badań Regionalnych i Środowiska

Dominika Rogalińska

PREFACE

The publication "Information on socio-economic situation of voivodships" is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. The edition contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of voivodships. All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration includes analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises, investment outlays as well as agriculture. Analytical part is presented in PDF format, whereas tables with data are accessible in Excel format. Detailed databases can be extracted online from Local Data Bank in dedicated section of short-term indicators module via our website www.stat.gov.pl/bdl.

*Director of Regional
and Environmental Surveys Department*

Dominika Rogalińska

SPIS TREŚCI	CONTENTS	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Spis treści	<i>Contents</i>	5
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	6
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	9
Objaśnienia znaków umownych	<i>Symbols</i>	16
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	17
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	23
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	28
EMERYTURY I RENTY	<i>RETIREMENT PAY AND PENSIONS</i> ...	31
CENY	<i>PRICES</i>	33
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	38
PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOW- NICTWA	<i>PRODUCTION OF INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>	40
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW	<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTER- PRISES</i>	42
NAKŁADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	45
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	47
 TABLICE – W ODDZIELNYM PLIKU W FORMACIE EXCEL	 <i>TABLES – PLACES IN SEPARATE EX- CEL FORMAT FILES</i>	

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

2. Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

9. In the publication data in regard to:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of

rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw**, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE) in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the abovementioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. As constant prices since 2006 were adopted – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Central Statistical Office.

13. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

14. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

14. The names of some sections of PKD 2007 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje PKD <i>sections of the NACE</i>	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

15. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

15. Broader information and detailed methodological description are Publisher in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

UWAGI METODYCZNE

1. Dane o:

- 1) **ludności** zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 oraz danych ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności;
- 2) urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

2. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami).

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy to, zgodnie z art. 49 ww. ustawy, osoby spełniające co najmniej jedno z kryteriów, w tym między innymi:

- 1) bezrobotni do 25 roku życia;
- 2) długotrwale bezrobotni;
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- 4) bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych;
- 5) bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
- 6) bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;
- 7) bezrobotni niepełnosprawni.

Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Data concerning:

- 1) **population** are compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011 as well as current reporting data on vital statistics and population migration;
- 2) **births and deaths (including infant deaths)** – are calculated according to the definition of infant birth and death – recommended by the World Health Organization (WHO).

2. Data on **average paid employment** include persons employed on the basis of a labour contract on a full and part-time basis, converted to full-time work period.

3. Data on the **unemployed persons registered** in the powiat labour offices are presented in accordance with the Law of 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments).

Unemployed persons with a specific situation on the labour market are the persons who in accordance with the Article 49 of the above-mentioned Law meet at least one of the following criteria of which among others:

- 1) unemployed persons below 25 years of age;
- 2) are long-term unemployed;
- 3) unemployed persons over 50 years of age;
- 4) unemployed persons without occupational qualifications;
- 5) unemployed persons bringing up single-handed at least one child below 18 years of age;
- 6) unemployed persons who after serving a prison sentence did not take up employment;
- 7) disabled unemployed persons.

The long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adult in the workplace.

Unemployed persons without benefits are persons registered in employment offices, in search for work, who either lost or did not acquire rights to benefits.

The **registered unemployment rate** was compiled as a share of registered unemployed persons in the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Stopę napływu bezrobotnych obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby osób aktywnych zawodowo w końcu kwartału.

4. Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

*The **inflow rate of unemployment** is calculated as a ratio of newly registered unemployed persons to the number of economically active persons at the end of a quarter.*

*4. Data on the **economic activity of the population**, aged 15 and more, are compiled on the basis of the Labour Force Survey (LFS), which is conducted quarterly using continuous observation method (a sliding survey week). The survey includes the members of households in dwellings selected on a random basis. The LFS data have been calculated on the basis of the exact date of birth.*

*Among the **employed persons** are included all persons aged 15 or more who within the surveyed week:*

- 1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as paid employees, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or conducting family economic activity outside agriculture;*
- 2) had work but did not perform it:*
 - a) due to illness, maternity leave or vacation,*
 - b) due to other reasons, but the break in employment did not exceed 3 months and since 2006 – exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries.*

*The **unemployed** are persons aged 15–74, who within the period of the surveyed week did not work, actively sought work and were available for work within two weeks after the surveyed week.*

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

*The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).*

*The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).*

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto przypadające na 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw obliczono przyjmując:

- 1) wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- 3) honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych (wprowadzonego od 1 I 1992 r.) oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

6. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także z budżetów Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

*The **unemployment rate** is calculated as the share of unemployed persons (total or a given group) in the number of economically active population aged 15 and more (total or a given group).*

5. Average monthly gross wages and salaries per paid employee in the enterprise sector is calculated assuming the following:

- 1) *personal wages and salaries (excluding wages and salaries of outworkers and apprentices as well as persons employed abroad);*
- 2) *payments from a share in profit or in the balance surplus of co-operatives;*
- 3) *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with labour contract.*

Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee includes the deduction from pay for personal income taxes (introduced on 1 I 1992) and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by insured employees, introduced on 1 I 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, of 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887 with later amendments).

6. Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the budgets of the Ministry of National Defence, Ministry of Interior as well as Ministry of Justice.

*Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocations as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the source of the Social Insurance Fund and the state budget, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.*

Retirement pay and pension benefits systems do not provide for the payment of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

7. Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** (tj. górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją) prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** wyrażona w cenach bazowych, z uwagi na niewystępujący podatek akcyzowy i dotacje przedmiotowe, równa się wartości wyrażonej w cenach producenta.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

8. Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

7. Data on the value of sold production of industry (i.e. of mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply and also water supply; sewerage, waste management and remediation activities) are presented excluding VAT and the excise tax, but including the value of objective subsidies for products and services, in so-called basic prices.

The value of sold production of construction presented in basic prices, is equal to the value expressed in producer's prices due to the lack of excise tax and entity subsidies.

Data regarding sold production of industry concerns industrial and non-industrial activities of economic entities included to the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" and covers:

- 1) the value of finished goods sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial;*
- 3) lump sum agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.*

8. Information regarding completed dwellings concerns dwellings in newly built and expanded buildings (partly comprising the expansion) as well as dwellings obtained as a result of investment adaptations, together with dwellings obtained from conversion of non-residential spaces. The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e. realized by natural persons, foundations, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

9. Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** dostosowano do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity ustawy – Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223).

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- 2) przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów przez siebie wytworzonych, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji);
- 3) pozostałe przychody operacyjne;
- 4) przychody finansowe.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) pozostałe koszty operacyjne;
- 3) koszty finansowe.

Wyniki finansowe:

- 1) wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- 2) obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, tj. o podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych.

Wskaźniki:

- 1) wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- 2) wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

9. Data on **financial results of enterprises** are adapted to the amendment Accounting Act of 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223).

Revenues from total activity includes:

- 1) net revenues from sale of products within the country and for export which have been manufactured by the entity (goods, semi-finished goods and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;
- 2) revenues from sale of goods and materials (i.e. current assets purchased for resale in a non-processed condition and products manufactured by entity if they are sold by shops within the company's network along with goods manufactured by other manufacturers);
- 3) other operating revenues;
- 4) financial revenues.

Cost of obtaining revenues from total activity includes:

- 1) cost of products sold, goods and materials related to the basic operating activity, which includes: the value of goods and materials sold as well as total costs decreased by the cost of generating benefits for the needs of the entity and corrected by change in product stocks;
- 2) other operating costs;
- 3) financial costs.

Financial results:

- 1) gross financial result (profit or loss) is a result on economic activity corrected by result on extraordinary events;
- 2) encumbrances of gross financial result include: income tax on legal and natural persons and other payments pursuant to separate regulations;
- 3) net financial result (profit or loss) is obtained after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrance, i.e. income tax on legal and natural persons.

Indices:

- 1) sales profitability rate constitutes the relation of the result from the sale of products, goods and materials to net revenues from the sale of products, goods and materials;
- 2) the cost level indicator constitutes the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;

- 3) wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- 4) wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

10. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

11. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych są notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.

12. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

13. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych** i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województw.

14 Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

3) the profitability rate of gross turnover constitutes the relation of gross financial result to revenues from total activity;

4) the profitability rate of net turnover constitutes the relation of net financial result to revenues from total activity.

10. The basis for compiling the price indices of consumer goods and services is price observation of representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

The weight systems for particular voivodships and at the country-wide level were based on the structure of households expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

11. The sources of information on retail prices of presented foodstuffs are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of food are collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations are conducted two times a month.

12. Data on procurement prices concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

13. The information on prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces. Average monthly prices were calculated as arithmetic mean of quotations from the entire country and from voivodships.

14 The presented division of investment outlays, including outlays on new fixed assets and (or) the improvement (enlargement, rebuilding, reconstruction, modernization) of existing capital asset items, was compiled according to the principles of the “ESA 1995” recommendations. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego (określonych do 31 XII 2001 r. jako odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych) za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

15. Dane o pogłowie zwierząt gospodarskich prezentowane są według grup produkcyjno-użytkowych. Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

16. Skup produktów rolnych dotyczy ilości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- *buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, among others, construction and assembly work, design and cost estimate documentation;*
- *machinery, technical equipment and tools (including instruments, movable and fittings);*
- *transport equipment;*
- *others, i.e. detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets and since 1995, livestock (basic herd) and long-term plantings and moreover costs of treatment of constructed liabilities in order to finance purchasing, constructing and developing of fixed assets (determined up to 31 XII 2001 as interests on credits and investment loans) for the period of investment realization (including exclusively in data expressed at current prices).*

Other outlays include outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

15. *Data on the farm animal stocks are presented according to production-utility groups. Surveys on the **number of pigs** and on the production of pigs for slaughter are conducted 3 times a year – in April as of end of March, in August as of end of July and in December as of end of November, while surveys on the population of **cattle and other types of farm animals and on the animal production** are conducted twice a year as of June and as of December.*

16. Procurement of agricultural products *includes the quantity of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers..*

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH*SYMBOLS*

Kreska (-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak \triangle	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
Znak *	– oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w publikacjach bieżących. <i>data revised.</i>
„W tym” „Of which”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

W II kwartale 2012 r. produkt krajowy brutto (PKB) wzrósł realnie o 2,4% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (wobec wzrostu o 3,5% w I kwartale br. i o 4,2% przed rokiem). Na spowolnienie tempa wzrostu PKB wpłynęło, odnotowane po raz pierwszy od III kwartału 2009 r., obniżenie popytu krajowego (o 0,2% w skali roku), w wyniku osłabienia dynamiki spożycia ogółem oraz spadku akumulacji. Wpływ popytu krajowego na wzrost PKB był negatywny i wyniósł -0,2 p.proc., w tym wpływ spożycia ogółem był dodatni i wyniósł +0,9 p.proc. (wyłącznie w związku ze wzrostem spożycia indywidualnego, przy neutralnym wpływie spożycia publicznego). Negatywny wpływ miała zmiana akumulacji (-1,1 p.proc.) w wyniku zmniejszenia przyrostu rzeczowych środków obrotowych (-1,5 p.proc.) i dodatniego wpływu popytu inwestycyjnego (+0,4 p.proc.). Wobec spadku importu (o 2,0%), przy wzroście eksportu (o 3,6%), znacznie większy niż w poprzednich kwartałach był pozytywny wpływ eksportu netto na tempo wzrostu gospodarczego (+2,6 p.proc.).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w II kwartale br. roku była wyższa o 2,2% niż w analogicznym okresie 2011 r. (wobec wzrostu o 3,2% w I kwartale br. i 4,0% przed rokiem). Spowolnienie spowodowane było m.in. wolniejszym niż w I kwartale wzrostem wartości dodanej brutto w przemyśle i budownictwie (odpowiednio 1,6% i 1,4%, wobec 3,4% i 9,6% w I kwartale br.). Wysoką dynamikę odnotowano w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (po kilku kwartałach spadków lub nieznacznych wzrostów) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej.

W I półroczu 2012 r. utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu, choć tempo było wolniejsze (3,8%) niż w I kwartale br. (4,9%). Wzrost produkcji przemysłowej odnotowano w 14 województwach, od 13,8% w łódzkim do 3,2% w mazowieckim. Spadek wystąpił w śląskim (o 3,3%) i lubuskim (o 2,0%). Produkcja budowlano-montażowa w I półroczu br. była o 8,0% wyższa niż przed rokiem, kiedy notowano wzrost o 20,8%.

W I półroczu 2012 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były mniej korzystne od notowanych w analogicznym okresie ub. roku. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uległy pogorszeniu. Wzrost przychodów z całokształtu działalności był wolniejszy niż wzrost kosztów ich uzyskania, co spowodowało pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. W skali roku obniżył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto, jak i netto. Pogorszył się także wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Najgłębsze pogorszenie wszystkich wskaźników odnotowano w przedsiębiorstwach woj. dolnośląskiego i opolskiego, a największą poprawę wszystkich wskaźników, w przedsiębiorstwach woj. lubelskiego i lubuskiego. Nieznacznie zwiększył się

udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów, zmalał natomiast ich udział w przychodach z całokształtu działalności gospodarczej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2012 r. było o 4,2% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 4,6%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największy w zachodniopomorskim, gdzie odnotowano również największą poprawę w relacji do średniej krajowej; najmniejszy – w małopolskim i mazowieckim, w których relacja ta pogorszyła się. Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się i wyniosła 42,7 p.proc. (45,1 p.proc. przed rokiem).

W I półroczu 2012 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 0,5% wyższe niż w I półroczu 2011 r. (przed rokiem wzrost o 3,8%). Zwiększenie odnotowano w 10 województwach – od 2,1% w małopolskim do 0,2% w pomorskim. W woj. śląskim zatrudnienie utrzymało się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach wystąpił spadek – od 1,1% w łódzkim do 0,1% w świętokrzyskim.

W końcu czerwca 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 1964,4 tys. osób bezrobotnych, tj. o 4,3% więcej niż przed rokiem, a tempo wzrostu była znacznie szybsze niż odnotowane w końcu czerwca 2011 r. (w czerwcu 2011 r. wzrost o 2,1%). Zwiększenie liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w 15 województwach, największe w łódzkim i małopolskim. W województwie zachodniopomorskim liczba bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszyła się o 0,2%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca 2012 r. wyniosła 12,4%, i była o 0,5 p.proc. wyższa niż przed rokiem. Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano w woj. warmińsko-mazurskim (19,2%), kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim (po 16,7%), a najniższą w wielkopolskim (9,1%) i mazowieckim (10,0%). W 15 województwach stopa bezrobocia była wyższa w porównaniu z czerwcem 2011 r. Największy przyrost wystąpił w woj. łódzkim (o 0,9 p.proc.). W woj. zachodniopomorskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku.

W I półroczu br. utrzymał się znaczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, chociaż ich wzrost w skali roku był nieco wolniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku (4,0%, wobec 4,2%). Najbardziej wzrosły ceny m.in. w zakresie transportu (o 8,9%) oraz mieszkania (o 5,6%).

W II kwartale br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe w skali roku o 4,0% (wobec 4,6% w analogicznym okresie ub. roku). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, przy czym w 6 – wyższy niż przeciętnie w kraju (najwyższy w podkarpackim – 4,5%). Najwolniej rosły ceny w woj. śląskim (3,4%).

Na rynku rolnym w czerwcu br. przeciętne ceny podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego (z wyjątkiem cen mleka) były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Natomiast ceny zbóż (z wyjątkiem cen żyta) i ziemniaków kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem. Wyniki czerwcowego badania wykazały niewielki wzrost pogłowia bydła w skali roku (0,3%). Zwiększenie liczebności stada bydła odnotowano w 10 województwach, w granicach od 0,5% w wielkopolskim do 10,6% w lubuskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek pogłowia bydła, w tym najgłębszy w warmińsko-mazurskim (7,3%). Według wstępnego szacunku przewiduje się, że tegoroczne zbiory podstawowych upraw rolnych będą niższe od ubiegłorocznych.

BASIC TRENDS

In the second quarter of 2012, real gross domestic product (GDP) increased by 2.4% compared with the corresponding period of the previous year (after the growth by 3.5% in the first quarter of 2012 and by 4.2% a year before). The slowdown of GDP growth reflected, for the first time since the third quarter of 2009, a downturn of domestic demand (by 0.2% over the year), which was due to a deterioration in final consumption expenditure and a decline of gross capital formation. The impact of domestic demand on GDP growth was negative and amounted to -0.2 percentage points, in which – the impact of final consumption expenditure was positive and amounted to +0.9 percentage points (entirely due to the increase in individual consumption expenditure, while public consumption expenditure was neutral). The change of gross capital formation had a negative effect on GDP growth (-1.1 percentage points) made by the negative contribution of changes in inventories (-1.5 percentage points) and positive impact of gross fixed capital formation (+0.4 percentage points). Because of a decrease in imports (by 2.0%), and an increase in exports (by 3.6%), the positive influence of net exports on economic growth was recorded (by 2.6%), which was significantly higher than in the previous quarters.

In the second quarter of the current year, gross value added in national economy increased by 2.2% compared with the same quarter of 2011 (after increase by 3.2% in the first quarter of 2012 and 4.0% a year before). The slowdown was due to i.a. lower increase of gross value added in industry and construction than in the first quarter (respectively by 1.6% and 1.4% against by 3.4% and 9.6% in the first quarter of 2012). High growth of gross value added was recorded in financial and insurance activities (after a few quarters of decreases or insignificant increases), together with transportation and storage.

In the first half of 2012, the growth of sold production of industry had been continued, although the rate was slightly slower (3.8%) than that observed in the first quarter of 2012 (4.9%). Increases of production of industry, observed in 14 voivodships, ranged from 13.8% in łódzkie to 3.2% in mazowieckie voivodship. Decreases were noted in śląskie (by 3.3%) and in lubuskie (by 2.0%) voivodships. Construction and assembly production in the first half of 2012 was by 8.0% higher than a year before, when an increase by 20.8% was noted.

In the first half of 2012, the financial results gained by surveyed non-financial enterprises were not as good as noted in the corresponding period of the previous year. Key economic and financial indicators deteriorated. An increase of revenues from total activity was slower than the costs of revenues acquisition, consequently the cost level indicator decreased. Over the year, the profitability rate of gross and net turnover deteriorated. Sales profitability rate of products, goods and materials indicator also decreased. The deepest decreases of all indicators were

observed in enterprises of dolnośląskie and opolskie voivodships, whereas the highest improvements – in enterprises of lubelskie and lubuskie voivodships. Share of enterprises showing net profit slightly increased, however their share in revenues from total activity decreased.

Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector rose by 4.2% in the first half of 2012 compared with the corresponding period of the previous year (in the previous year increased by 4.6%). Increases of wages and salaries were recorded in all voivodships, the highest in zachodniopomorskie, where also was noted the best improvement in relation to national average; the lowest – in małopolskie and mazowieckie voivodships, where the relation was deteriorated. Range of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in relation to national average between voivodships with the best and the worst result decreased to 42.7 percentage points (45.1 percentage points a year before).

In the first half of 2012, average paid employment in the enterprise sector increased by 0.5% compared with the first half of 2011 (when grew by 3.8%). The increases were recorded in 10 voivodships, ranged from 2.1% in małopolskie to 0.2% in pomorskie voivodship. In śląskie voivodship employment remained unchanged, whereas in the rest of voivodships decreases were noted – from 1.1% in łódzkie to 0.1% in świętokrzyskie voivodship.

At the end of June 2012 in labour offices, 1964.4 thous. unemployed persons were registered, i.e. by 4.3% more than a year before, moreover the rate of growth was higher than that recorded in June 2011 (when increased by 2.1%). The increases were noted in 15 voivodships, the highest – in łódzkie and małopolskie. In zachodniopomorskie voivodship the number of unemployed persons decreased by 0.2%.

Registered unemployment rate at the end of June 2012 reached 12.4%, and was by 0.5 percentage points higher than a year before. The highest unemployment rate was noted in warmińsko-mazurskie (19.2%), kujawsko-pomorskie and zachodniopomorskie (both 16.7%), the lowest in wielkopolskie (9.1%) and mazowieckie (10.0%) voivodships. Registered unemployment rate in 15 voivodships was higher compared with June 2011. The highest growth was noted in łódzkie voivodship (by 0.9 percentage points). In zachodniopomorskie voivodship unemployment rate remained unchanged.

In the first half of 2012, increase of prices of consumer goods and services was significant, although the annual growth was slightly slower than in the corresponding period of the previous year (4.0% against 4.2%). The greatest increase of prices was noted for transportation (by 8.9%) and dwellings (by 5.6%).

In the second quarter of 2012, prices of consumer goods and services increased average by 4.0% over the year (against 4.6% in the corresponding period of the previous year). Increases were noted in all voivodships, but in 6 voivodships rose more than average (the most in

podkarpackie voivodship – by 4.5%). The lowest increase of prices of consumer goods and services was in śląskie voivodship (by 3.4%).

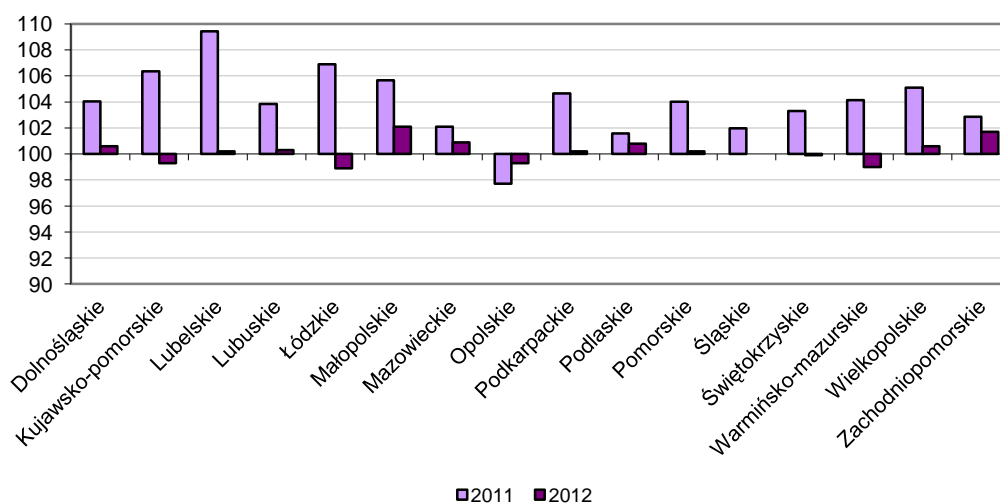
On the agricultural market in June 2012, the average prices of animal products (excluding milk prices) were higher than in the corresponding period of the previous year. On the other hand prices of cereal grains (excluding prices of ryes) and potatoes were lower than a year before. The results of survey in June showed the small growth of cattle heads during the year (0.3%). Increases were noted in 10 voivodships, ranged from 0.5% in wielkopolskie to 10.6% in lubuskie. The rest of voivodships noted decreases, the deepest in warmińsko-mazurskie (7.3%). According to the preliminary estimates, it is predicted that in the current year basic agriculture corps will be lower than in the previous year.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2012 r. nieznacznie zwiększyło się w skali roku. W końcu czerwca 2012 r., zarówno liczba bezrobotnych zarejestrowanych jak i stopa bezrobocia były wyższe niż w analogicznym miesiącu ub. roku, a przy tym tempo wzrostu bezrobocia było szybsze niż przed rokiem. Wzrost liczby zarejestrowanych osób odnotowano w większości kategorii bezrobotnych, natomiast mniej niż przed rokiem było osób dotychczas niepracujących oraz bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat.

W I półroczu 2012 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 5545,5 tys. osób i było o 0,5% wyższe niż w analogicznym okresie 2011 r. (wobec wzrostu o 3,8% przed rokiem). Zwiększenie zatrudnienia odnotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,8%) oraz budownictwie (o 4,1%), natomiast zmniejszenie m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,6%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,2%). W 10 województwach nastąpił wzrost przeciętnego zatrudnienia, w tym największy w małopolskim (o 2,1%). Spadek odnotowano w 5 województwach, w granicach od 1,1% w łódzkim do 0,1% w świętokrzyskim. W województwie śląskim przeciętne zatrudnienie nie zmieniło się w stosunku do I półrocza 2011 r.

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
W I PÓŁROCZU W LATACH 2011-2012**
(analogiczny okres roku poprzedniego=100)

W podziale na sekcje nadal obserwuje się zróżnicowanie dynamiki przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw we wszystkich województwach. Największy wzrost (o 37,3% w województwie zachodniopomorskim) jak i najgłębszy spadek zatrudnienia (o 13,0% w województwie lubelskim) odnotowano w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle wyniosło 2475,2 tys. osób i w skali roku zmalało o 0,7%. Spadek wystąpił w 10 województwach, od 2,9% w pomorskim do 0,3%

w śląskim. W pozostałych województwach obserwowano wzrost, największy w małopolskim (o 1,7%).

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie wzrosło o 4,1% w stosunku do I półrocza 2011 r. i ukształtowało się na poziomie 482,4 tys. osób. W 15 województwach zanotowano wzrost liczby zatrudnionych, w granicach od 11,1% w mazowieckim do 0,6% w podlaskim i wielkopolskim. Natomiast w województwie opolskim zatrudnienie spadło o 5,6%.

Przeciętne zatrudnienie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych wyniosło 1122,4 tys. osób i w skali roku zwiększyło się o 0,9%. Wzrost wystąpił w 6 województwach, największy w dolnośląskim (o 5,9%), a najmniejszy w mazowieckim (o 1,2%). W pozostałych województwach obserwowano spadek zatrudnienia, w tym najgłębszy w lubuskim (o 5,7%).

Przeciętne zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii było o 4,6% niższe niż przed rokiem i wyniosło 109,7 tys. osób. Zmniejszenie zatrudnienia odnotowano w 12 województwach, w granicach od 12,9% w świętokrzyskim do 0,1% w warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach nastąpił wzrost, przy czym największy w województwie łódzkim (o 5,4%).

Przeciętne zatrudnienie w obsłudze rynku nieruchomości było niższe (o 1,3%) niż w I półroczu 2011 r. i ukształtowało się na poziomie 97,1 tys. osób. Spadek zatrudnienia obserwowano w 9 województwach, najgłębszy w lubuskim (o 10,0%), a najmniejszy w dolnośląskim (o 0,6%). Wzrost wystąpił w 6 województwach, największy w pomorskim (o 7,0%). W województwie kujawsko-pomorskim przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie sprzed roku.

Przeciętne zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej wyniosło 167,7 tys. osób i w skali roku wzrosło o 5,8%. Zwiększenie zatrudnienia zanotowano w 14 województwach, w granicach od 37,3% w województwie zachodniopomorskim do 1,9% w opolskim. Natomiast w województwie lubelskim i świętokrzyskim nastąpił spadek zatrudnienia (odpowiednio o 13,0% i 1,5%).

Przeciętne zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej było o 2,2% niższe niż przed rokiem i wyniosło 306,3 tys. osób. Spadek zatrudnienia zaobserwowano w 9 województwach, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 12,1%), a najmniejszy w podlaskim (o 0,4%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, w tym największy w pomorskim (o 12,0%).

W końcu czerwca 2012 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 1964,4 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 81,1 tys. (o 4,3%) więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych w skali roku odnotowano w 15 województwach, od 7,9% w łódzkim do 1,0% w świętokrzyskim. Jedynie w województwie zachodniopomorskim liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła – o 0,2%.

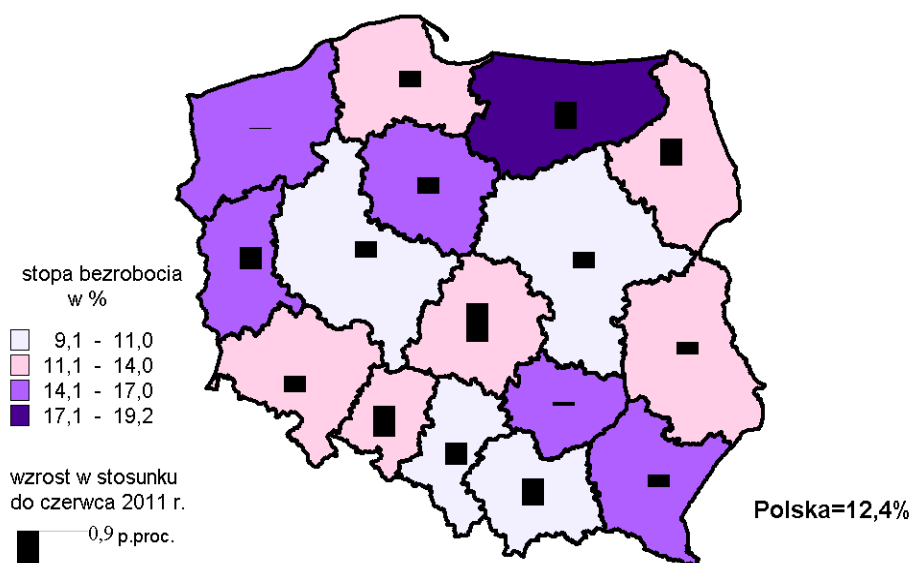
Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca 2012 r. wyniosła 12,4% przeciętnie w kraju i była o 0,5 p.proc. wyższa niż przed rokiem. Wzrost stopy bezrobocia w skali roku odnotowano w 15 województwach, największy w łódzkim (o 0,9 p.proc.). Natomiast w województwie zachodniopomorskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku.

Pogłębia się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. W końcu czerwca 2012 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach

wynosiła 10,1 p.proc. (wielkopolskie – 9,1%, warmińsko-mazurskie – 19,2%) i w skali roku rozpiętość ta zwiększyła się o 0,2 p.proc. Podobnie jak przed rokiem, do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza warmińsko-mazurskim, należały województwa: kujawsko-pomorskie i zachodniopomorskie (po 16,7%). Najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w województwie mazowieckim (10,0%), śląskim (10,2%) i małopolskim (10,5%).

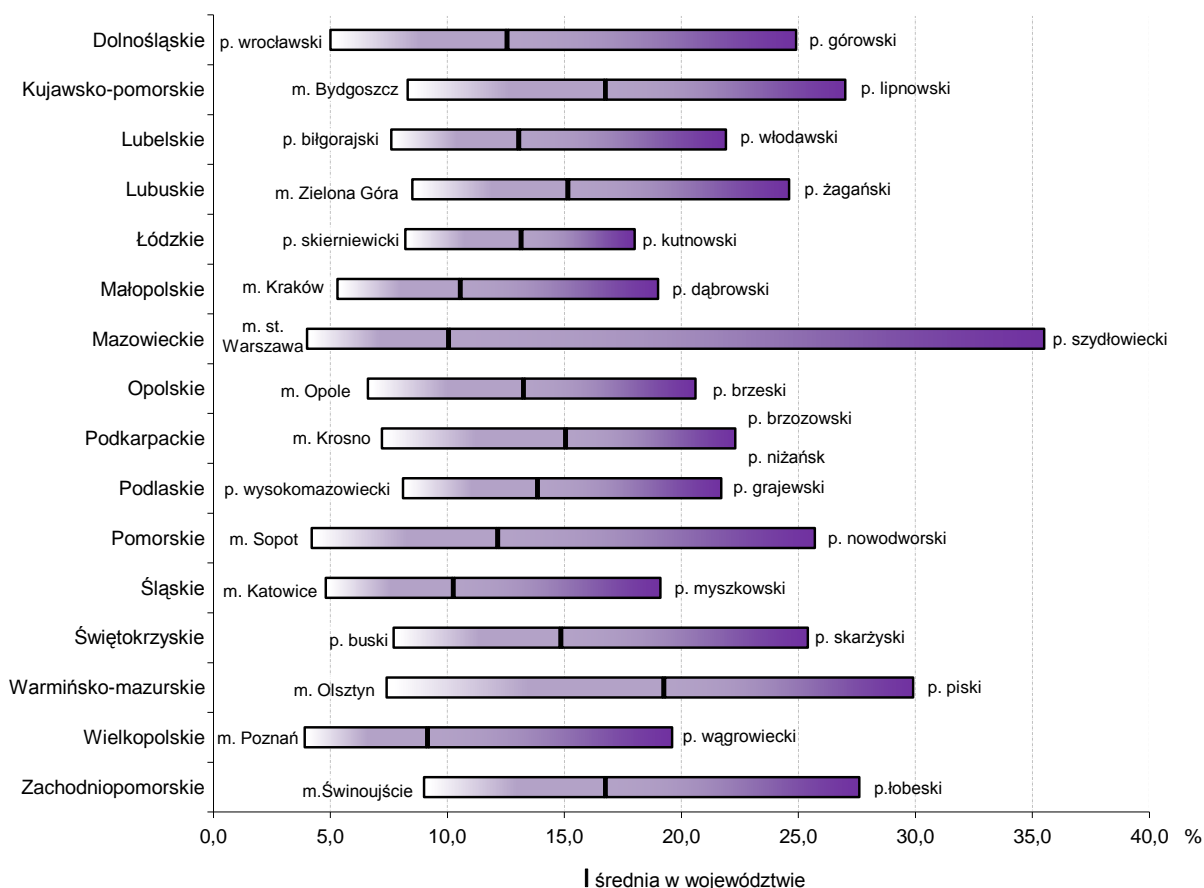
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2012 R.

Stan w końcu czerwca

Rozpiętość pomiędzy najwyższą a najniższą wartością stopy bezrobocia na poziomie powiatów zmniejszyła się w ujęciu rocznym w 10 województwach. W pozostałych odnotowano niewielki wzrost, największy w podlaskim (o 1,0 p.proc.). Największą rozpiętością nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie, gdzie różnica pomiędzy najwyższą wartością stopy bezrobocia (35,5% w powiecie szydłowieckim) a najniższą (4,0% w powiecie m.st. Warszawa) osiągnęła 31,5 p.proc. Najmniejsze zróżnicowanie wewnątrzwojewódzkie, tj. 9,8 p.proc. odnotowano w łódzkim, gdzie skrajne wartości stopy bezrobocia wyniosły 18,0% w powiecie kutnowskim oraz 8,2% w powiecie skierniewickim.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2012 R.
Stan w końcu czerwca

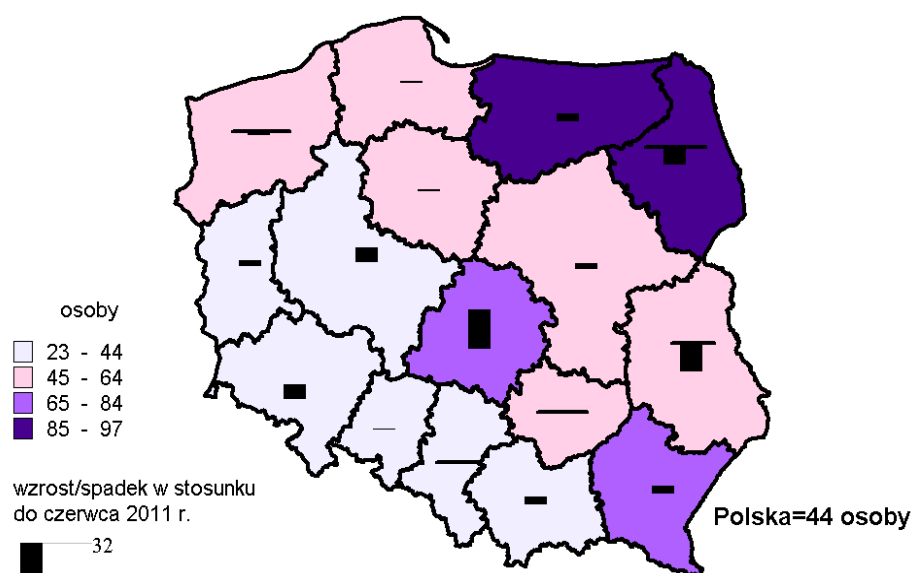
Spośród 1784,9 tys. osób **bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu czerwca 2012 r., najliczniejszą grupę nadal stanowili długotrwale bezrobotni – 1000,4 tys. osób. Z kolei najbardziej wzrosła liczba bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia (średnio o 10,1%), w tym najwięcej w województwie łódzkim (o 14,6%) i mazowieckim (o 14,3%). Natomiast w największym stopniu, w grupie bezrobotnych w szczególnej sytuacji, wzrósł odsetek długotrwale bezrobotnych – w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zwiększył się średnio o 1,4 p.proc., przy czym wzrost udziału obserwowano w 14 województwach, największy w śląskim (o 2,8 p.proc. do 51,7%) i zachodniopomorskim (o 2,6 p.proc. do 57,0%). Natomiast nieznaczny spadek udziału zaobserwowano w województwach wielkopolskim i dolnośląskim. Wzrósł również odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia – na poziomie kraju (o 1,1 p.proc. do 25,5%) jak i wszystkich województw, w tym najbardziej w podkarpackim i świętokrzyskim (po 1,7 p.proc.). Niewielki wzrost udziału obserwowano m.in. wśród osób samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia – o 0,5 p.proc. do 9,8% (największy w województwach kujawsko-pomorskim – o 0,9 p.proc.). Pomimo odnotowanego spadku udziału bezrobotnych do 25 roku życia (z 22,9% do 21,3% ogółu bezrobotnych w szczególnej sytuacji), nadal liczebność tej grupy pozostaje wysoka – w końcu czerwca br. 380,5 tys. osób w wieku 15-24 było zarejestrowanych jako bezrobotne, z czego najwięcej w województwie mazowieckim (45,4 tys.), a najmniej w opolskim (8,7 tys.).

W I półroczu 2012 r. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 1218,8 tys. osób i w stosunku do analogicznego okresu ub. roku zmalała o 2,6% (wobec spadku o 12,4% przed rokiem). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, ale ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem obniżył się w skali roku o 1,2 p.proc. i wyniósł 78,8%. Zmniejszył się również odsetek osób dotychczas niepracujących (o 3,3 p.proc. do 18,4%), absolwentów (o 1,4 p.proc. do 10,1%) oraz osób zamieszkałych na wsi (o 0,3 p.proc. do 39,4%). Wzrósł natomiast odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,9 p.proc. do 3,4%).

Z ewidencji bezrobotnych w okresie styczeń–czerwiec 2012 r. **skreślono** 1237,0 tys. osób, tj. o 6,5% mniej niż przed rokiem (wówczas notowano spadek o 10,4%), w tym 43,6% ogółu bezrobotnych stanowili wykreśleni z ewidencji z powodu podjęcia pracy.

LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH NA 1 OFERTĘ PRACY W 2012 R.

Stan w końcu czerwca

W końcu czerwca 2012 r., najwyższą **stopę napływu bezrobotnych**, podobnie jak przed rokiem, zarejestrowano w województwie lubuskim (1,8%) i warmińsko-mazurskim (1,7%), natomiast najniższą w mazowieckim (0,8%) i małopolskim (0,9%); przy średniej dla kraju 1,1%.

W końcu czerwca 2012 r. **na 1 ofertę pracy** przypadały 44 osoby bezrobotne (przed rokiem 40 osób). Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwie śląskim (23 osoby na 1 ofertę pracy) oraz opolskim (25 osób), natomiast najmniej sprzyjająca wystąpiła w warmińsko-mazurskim (97osób).

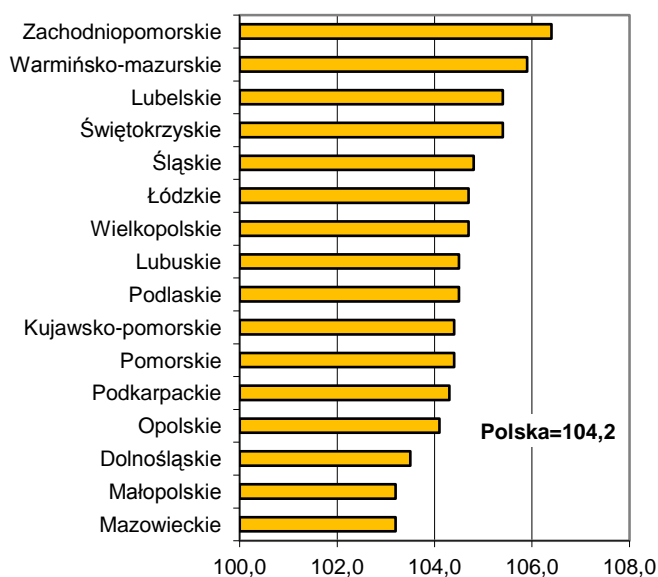
WYNAGRODZENIA

W I półroczu br. tempo wzrostu przeciętnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw było słabsze od notowanego w ub. roku, a spowolnienie obserwowano zwłaszcza w II kwartale br.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2012 r. wyniosło 3673,00 zł i było o 4,2% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 4,6%, a w II kwartale br. o 3,0%). Wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich województwach, największy w zachodniopomorskim (o 6,4%), a najmniejszy w małopolskim i mazowieckim (po 3,2%).

Najwyższy poziom wynagrodzeń utrzymywał się nadal w województwach mazowieckim i śląskim (odpowiednio 122,7% i 107,3% średniej krajowej), przy czym podobnie jak przed rokiem w mazowieckim wynagrodzenia rosły wolniej, a w śląskim szybciej niż średnio w kraju. Najniższy poziom wynagrodzeń, podobnie jak w okresach poprzednich wystąpił w województwach warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 20,0% i 19,2% mniej niż średnio w kraju).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W I PÓŁROCZU 2012 R.**
(I półrocze 2011=100)

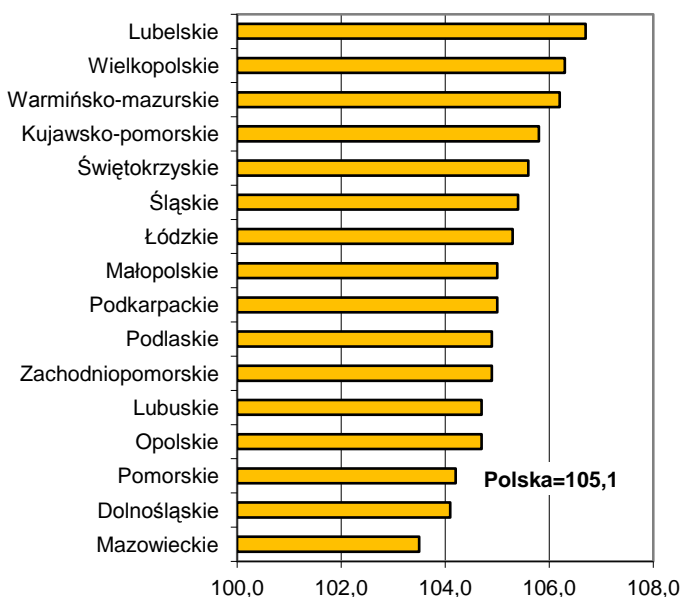

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiła się w 12 województwach (od 1,9 p.proc. w zachodniopomorskim, do 0,1 p.proc. w podkarpackim). W województwie opolskim relacja pozostała na poziomie sprzed roku, a w województwach: mazowieckim, małopolskim i dolnośląskim pogorszyła się odpowiednio o 1,1 p.proc., 0,9 p.proc. i 0,7 p.proc.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw, zmniejszyła się w skali roku o 2,4 p.proc. i wyniosła 42,7 p.proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w I półroczu 2012 r. wyniosło 3761,58 zł i było o 5,1% wyższe niż w I półroczu ub. roku. (przed rokiem wzrost o 5,6%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w lubelskim (o 6,7%), wielkopolskim (o 6,3%) i warmińsko-mazurskim (o 6,2%), a najmniejszy w mazowieckim (o 3,5%).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W PRZEMYŚLE W I PÓŁROCZU 2012 R.**
(I półrocze 2011=100)

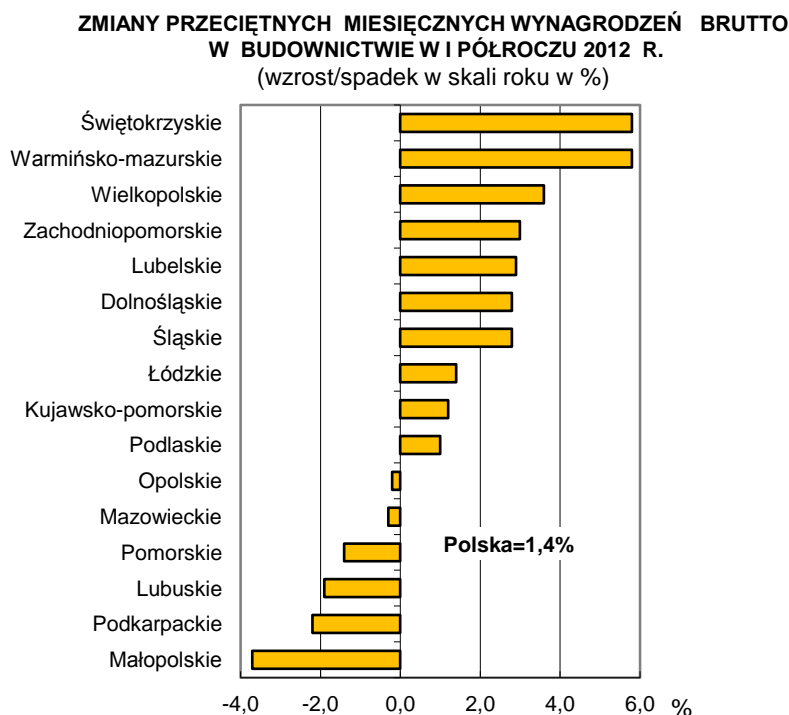
Wynagrodzenia w przemyśle nadal były wyższe niż średnio w kraju w 3 województwach: śląskim (o 18,0%), mazowieckim (o 15,0%) i dolnośląskim (o 7,1%). W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się poniżej średniej krajowej, najniższe nadal notowano w warmińsko-mazurskim, podlaskim i podkarpackim (odpowiednio o 19,7%, 17,7% i 17,1% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 7 województwach (od 1,5 p.proc. w lubelskim do 0,2 p.proc. w łódzkim). W pozostałych województwie relacja pogorszyła się (od 0,1 p.proc. w małopolskim, podkarpackim i zachodniopomorskim do 1,7 p.proc. w mazowieckim).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle w skali roku zmniejszyła się i wyniosła 37,7 p.proc. wobec 38,2 p.proc. w analogicznym okresie ub. roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w I półroczu 2012 r. wyniosło 3633,28 zł i było o 1,4% wyższe niż przed rokiem (w I półroczu 2011 r. wzrost o 4,1%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano w 10 województwach, w tym najwyższy

w świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 5,8%), a najniższy w podlaskim (o 1,0%). W województwach: małopolskim, podkarpackim, lubuskim, pomorskim, mazowieckim i opolskim wystąpił spadek wynagrodzeń w budownictwie (odpowiednio od 3,7% do 0,2%).

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (o 34,7% wyższym niż średnio w kraju). W kolejnym pod względem wysokości wynagrodzeń województwie dolnośląskim płace były o 10,0% wyższe niż przeciętnie w kraju. W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się na poziomie niższym od średniej krajowej, w tym najniższe w lubuskim (o 22,5%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 7 województwach, najbardziej w świętokrzyskim (o 3,5 p.proc.), a w największym stopniu uległa pogorszeniu w małopolskim (o 4,6 p.proc.).

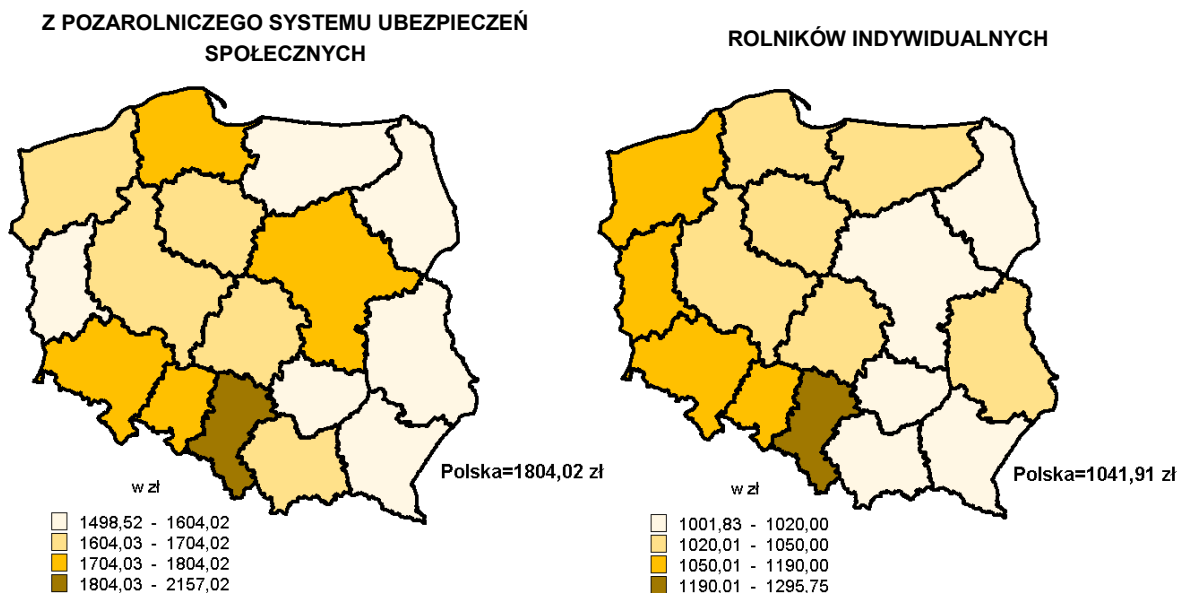
Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 57,2 p.proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zmniejszyła się o 1,4 p.proc.

EMERYTURY I RENTY

W I półroczu 2012 r. nadal notowano spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów. Obserwowany od lat spadek liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia w ramach systemu rolniczego był głębszy niż z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W ujęciu rocznym zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w I półroczu 2012 r. wyniosła 9043,6 tys. osób i była mniejsza o 1,3% niż przed rokiem. Zmniejszenie liczby emerytów i rencistów odnotowano w 15 województwach (od 0,1% w warmińsko-mazurskim do 2,9% w podlaskim). Liczba emerytów i rencistów nieznacznie wzrosła w województwie pomorskim (o 0,2%). Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 7747,8 tys. osób (o 0,9% mniej niż przed rokiem). Zmniejszenie liczby pobierających świadczenia odnotowano w 11 województwach, w tym najbardziej w podlaskim (o 2,9%). W województwie kujawsko-pomorskim liczba emerytów i rencistów pozostała na poziomie sprzed roku, a wzrosła w świętokrzyskim (o 0,6%), pomorskim (o 0,5%), warmińsko-mazurskim (o 0,4%) i podkarpackim (o 0,2%). Emerytury i renty rolnicze pobierało 1295,8 tys. osób (o 3,1% mniej niż przed rokiem). Liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się w skali roku we wszystkich województwach (od 1,9% w wielkopolskim do 4,9% w lubuskim).

PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA W I PÓŁROCZU 2012 R.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I półroczu 2012 r. wyniosła 1804,02 zł i była o 5,3% wyższa niż przed rokiem. Jej wzrost odnotowano we wszystkich województwach; natomiast jej poziom pozostawał wyższy niż średnio w kraju tylko w śląskim (o 19,6%). Najniższe przeciętne

emerytury i renty w tym systemie, podobnie jak w poprzednim roku, wypłacono w podkarpackim i lubelskim (odpowiednio o 16,9% i 14,3% mniejsze niż średnio w kraju).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, nadal zmniejsza się i w I półroczu 2012 r. wyniosła 36,5 p.proc. (wobec 38,0 p.proc. przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w I półroczu 2012 r. wyniosła 1041,91 zł i w skali roku zwiększyła się o 6,2%. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, największy w podkarpackim, podlaskim i świętokrzyskim (po 6,5%), a najmniejszy w śląskim (5,0%).

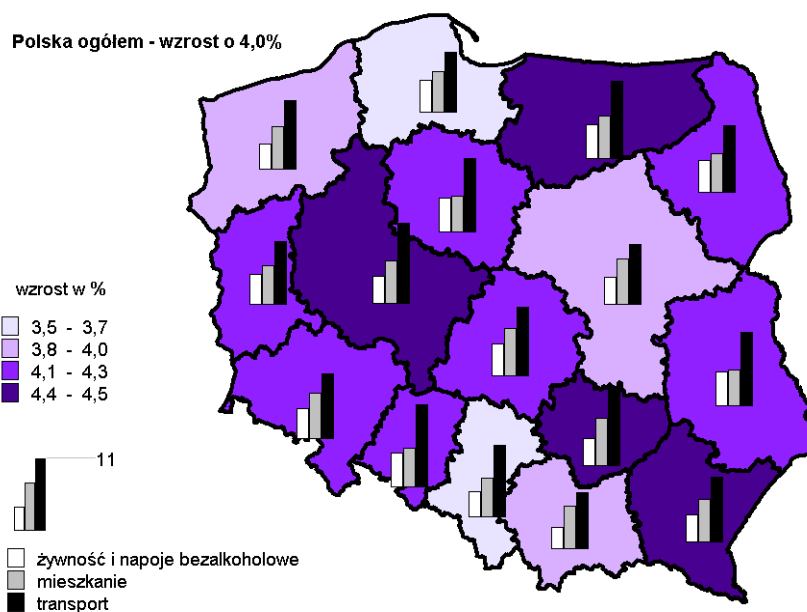
Przeciętna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 6 województwach była wyższa niż średnio w kraju, w tym największa nadal w województwie śląskim (o 24,4%). Najniższe emerytury i renty rolnicze, podobnie jak w poprzednich okresach, wypłacono w mazowieckim i podlaskim (odpowiednio o 3,8% i 3,3% mniejsze niż średnio w kraju).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i wyniosła 28,2 p.proc. (wobec 29,8 p.proc. przed rokiem).

CENY

W I półroczu 2012 r. utrzymał się znaczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, chociaż w skali roku był nieco wolniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku (4,0%, wobec 4,2%). Wzrost cen notowano w większości grup towarów i usług, w tym wyższy niż przeciętnie m.in. w zakresie transportu, mieszkania oraz edukacji. Niższe niż w I półroczu ub. roku były ceny odzieży i obuwia. Wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem, żywności i napojów bezalkoholowych oraz w zakresie transportu miały największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych, zwiększając wskaźnik ogółem odpowiednio o 1,45 p.proc., 0,98 p.proc. i 0,80 p.proc. Spadek cen odzieży i obuwia obniżył wskaźnik ogółem o 0,17 p.proc.

**ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
W I PÓŁROCZU 2012 R.**
(I półrocze 2011=100)

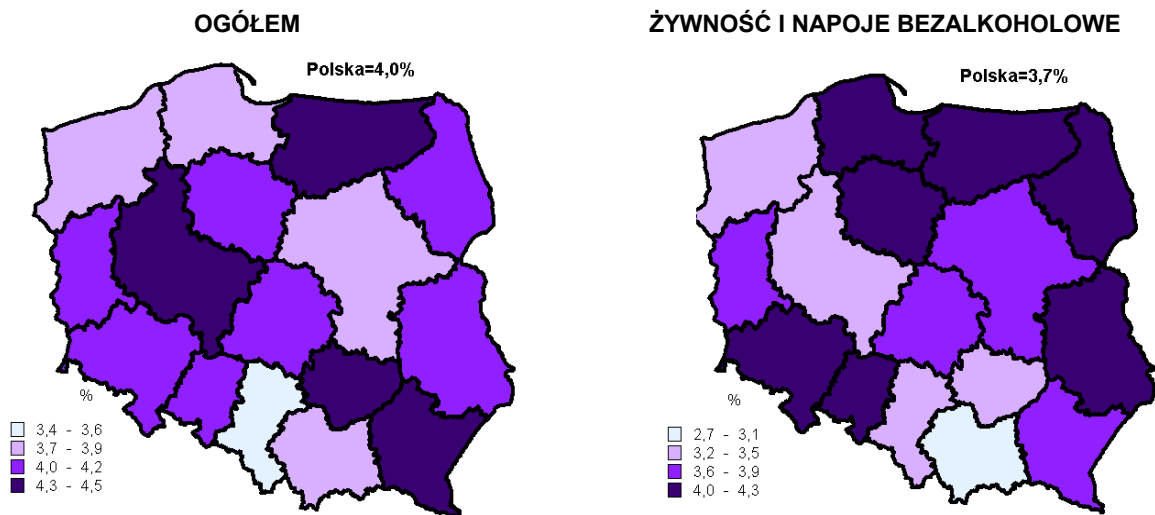
W porównaniu z I półroczem ub. roku wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych odnotowano we wszystkich województwach, przy czym w 11 w stopniu większym niż przeciętnie (największy w podkarpackim – 4,5%). Natomiast w województwie śląskim ceny rosły najwolniej (o 3,5%).

W II kwartale br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku były wyższe o 4,0% (wobec 4,6% przed rokiem). Najbardziej wzrosły ceny w województwie podkarpackim (o 4,5%), m.in. w wyniku wyższych niż przeciętnie podwyżek w zakresie edukacji (o 6,9%, wobec 5,0%), mieszkania (o 6,3%, wobec 5,9%) oraz zdrowia (o 4,1%, wobec 3,8%). Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali większej niż przeciętnie zanotowano również w województwach świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim

i wielkopolskim (po 4,3%) oraz lubelskim (4,2%) i podlaskim (4,1%). Natomiast w województwie śląskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych rosły najwolniej w kraju (o 3,4%).

ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W II KWARTALE 2012 R.

(II kwartał 2011=100)

W ujęciu rocznym wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w II kwartale br. wyniósł 3,7% (wobec 7,5% w analogicznym okresie ub. roku), przy czym żywność wzrosła o 3,6%, a napoje bezalkoholowe o 5,0%. Znacznie wyższe niż w II kwartale ub. roku były ceny ryb (o 9,6%), a zwłaszcza w województwie lubuskim (o 12,3%), podlaskim (o 12,1%) oraz kujawsko-pomorskim (o 11,6%). Artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” wzrosły o 9,2%. Najbardziej w tej grupie podrożały jaja (o 47,4%), a wzrost tych cen w województwach kształtował się od 57,9% w śląskim do 37,6% w łódzkim. Ceny „jogurtów, śmietany, napojów i deserów” były wyższe o 5,1%, mleka – o 3,3% oraz serów – o 2,5%, przy czym największy wzrost cen odnotowano odpowiednio w województwach: łódzkim (7,2%), śląskim (5,2%) oraz zachodniopomorskim (4,7%). W skali roku odnotowano również znaczny wzrost cen mięsa (przeciętnie o 8,6%, w tym mięsa wołowego – o 15,8%, mięsa wieprzowego – o 10,2%, wędlin – o 8,3% oraz drobiu – o 6,6%). W województwie pomorskim podwyżki mięsa wołowego i wędlin były największe w kraju (odpowiednio o 20,1% i 10,5%). Natomiast mięso wieprzowe najbardziej podrożało w województwie opolskim (o 14,1%), a drób – w zachodniopomorskim (o 9,7%). Więcej niż przed rokiem płacono za oleje i pozostałe tłuszcze (o 4,6%), zwłaszcza w województwie lubelskim (o 9,6%). Ceny ryżu wzrosły w 14 województwach (od 8,8% w wielkopolskim do 0,7% w warmińsko-mazurskim), natomiast spadek odnotowano w małopolskim i podlaskim. Wzrosły także ceny makaronów (o 2,4%), przy czym w 10 województwach w stopniu większym niż przeciętnie. Wyższe niż przed rokiem były ceny pieczywa (średnio o 1,8%), a ich wzrost kształtował się od 3,7% w opolskim do 0,1% w pomorskim. Mąka natomiast najbardziej podrożała w województwie lubuskim o 8,0%, (wobec 0,4% średnio w kraju), przy czym w 5 województwach odnotowano spadek cen. Niższe niż w II kwartale ub. roku były ceny cukru (o 12,6%) oraz warzyw (o 11,4%),

a najgłębszy spadek cen dotyczył odpowiednio województw świętokrzyskiego (17,6%) i wielkopolskiego (14,9%).

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku podniesiono we wszystkich województwach w granicach od 4,3% w opolskim do 2,7% w małopolskim, przy czym w 8 województwach wzrost cen był wyższy niż średnio w kraju.

W skali roku odnotowano spadek cen **odzieży i obuwia** (4,1%, wobec wzrostu 0,2% w II kwartale ub. roku). Niższe były ceny we wszystkich województwach w granicach od 7,6% w śląskim do 1,6% w wielkopolskim.

W porównaniu z II kwartałem ub. roku ceny w zakresie **mieszkania**¹ wzrosły o 5,9% (wobec 5,1% w analogicznym okresie 2011 r.), w tym najbardziej w województwie łódzkim i świętokrzyskim (po 6,5%). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrost cen związanych z mieszkaniem większy niż przeciętnie odnotowano również w województwach: mazowieckim (6,4%), małopolskim i podkarpackim (po 6,3%), dolnośląskim (6,2%) oraz wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 6,1%). Najmniejsze podwyżki notowano w województwie kujawsko-pomorskim (o 4,8%).

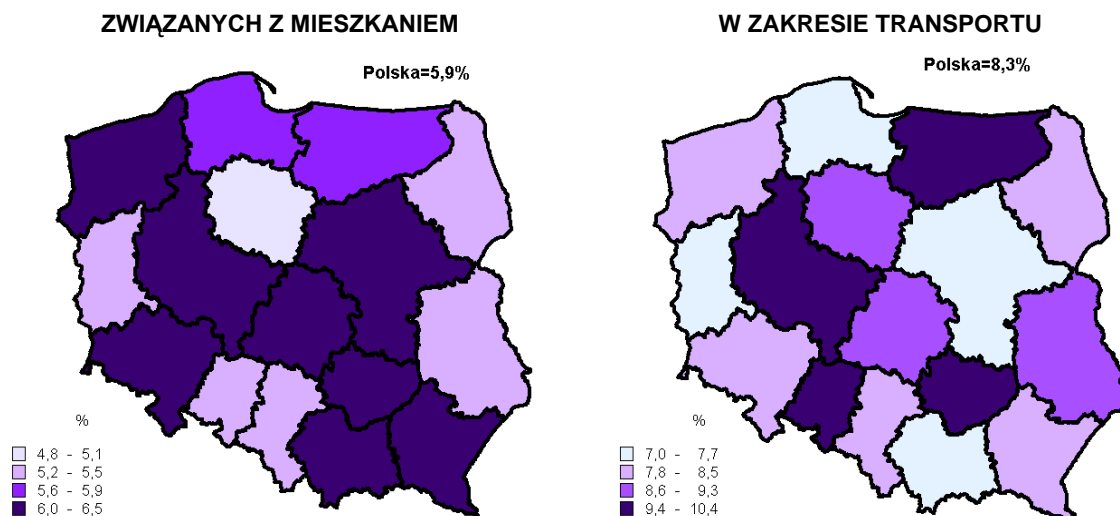
We wszystkich województwach podrożały usługi kanalizacyjne oraz zaopatrywanie w wodę, a zwłaszcza w mazowieckim odpowiednio o 17,0%, wobec 8,2% średnio w kraju oraz o 10,6%, wobec 6,3%. Wywóz nieczystości (śmieci) wzrósł w granicach od 13,1% w województwie świętokrzyskim do 3,6% w małopolskim (wobec 6,4% – średnio w kraju). Podwyższono również ceny w zakresie nośników energii (o 8,0%). Znacznie podrożał gaz (przeciętnie o 15,0%), a zwłaszcza w województwie warmińsko-mazurskim (o 16,6%). Wzrosły także opłaty za opał (średnio o 7,1%), w tym najbardziej w województwie śląskim – o 10,1%. Ceny energii elektrycznej były wyższe o 5,9%, a energii ciepłej o 5,7%, przy czym najwyższe podwyżki dotyczyły odpowiednio województw – pomorskiego (wzrost o 7,4%) oraz podlaskiego (wzrost o 8,5%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wzrosły w skali roku o 2,5%.

Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** były wyższe w skali roku o 3,8% (wobec 4,0% w II kwartale ub. roku). Najbardziej wzrosły ceny w województwie lubuskim (o 4,7%), gdzie m.in. odnotowano największe podwyżki usług stomatologicznych (o 9,4%). Natomiast w województwie opolskim ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem wzrosły najmniej w kraju (o 3,1%).

W II kwartale br. we wszystkich województwach podrożały usługi stomatologiczne (o 4,8%), w tym w 7 w stopniu większym niż przeciętnie. Wyższe były także ceny usług lekarskich, a ich wzrost kształtował się od 9,4% w województwie podkarpackim do 1,8% w świętokrzyskim (wobec wzrostu 4,3% średnio w kraju). Ceny artykułów farmaceutycznych były wyższe o 4,1%, najbardziej wzrosły w województwie świętokrzyskim (o 4,7%). Wzrost cen usług szpitalnych odnotowano w 15 województwach (średnio 2,4%), w tym największy w podlaskim (6,5%).

¹ Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W II KWARTALE 2012 R. (II kwartał 2011=100)

Ceny towarów i usług w zakresie **transportu** były wyższe o 8,3% (wobec 6,9% przed rokiem). Wzrost cen dotyczył wszystkich województw (od 10,4% w opolskim do 7,0% w małopolskim), w tym w 10 w stopniu wyższym niż średnio kraju.

Znacznie podrożały paliwa do prywatnych środków transportu (o 13,1%). Istotny wpływ na to miały wysokie wzrosty cen oleju napędowego, benzyn silnikowych oraz gazu ciekłego, a które najbardziej podrożały odpowiednio w województwach: podkarpackim (o 16,0%, wobec przeciętnie o 14,1%), świętokrzyskim (o 13,5%, wobec – 12,9%) oraz podlaskim (o 14,1%, wobec – 12,3%). Usługi transportowe wzrosły przeciętnie o 8,5% (od 11,3% w województwie śląskim do 5,5% w opolskim). Obniżono natomiast ceny samochodów osobowych (o 3,2%), przy czym w 13 województwach spadki cen były głębsze niż średnio w kraju.

Ceny artykułów i usług w zakresie **rekreacji i kultury** były w II kwartale br. wyższe o 1,1% (wobec 0,6% przed rokiem). Wzrost tych cen odnotowano w 13 województwach, w tym w 6 był wyższy niż przeciętnie (najwyższy w lubelskim – 2,7%). Natomiast niższe ceny w zakresie rekreacji i kultury wystąpiły w województwach kujawsko-pomorskim oraz dolnośląskim (odpowiednio o 0,3% i 0,4%).

W porównaniu z II kwartałem ub. roku wzrosły ceny książek o 5,3% (najbardziej w województwie lubuskim – o 7,2%) oraz biletów do kin, teatrów i na koncerty o 3,7%, przy czym w kujawsko-pomorskim wzrost wyniósł 10,5%. Opłaty za turystykę zorganizowaną w 14 województwach były wyższe niż przed rokiem (średnio o 3,4%), a zwłaszcza wzrosły w lubelskim (o 9,8%); spadek cen dotyczył mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego. Znacznie mniej niż w II kwartale ub. roku płacono za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 5,7%), a najgłębszy spadek tych cen odnotowano w województwie pomorskim o 12,0%.

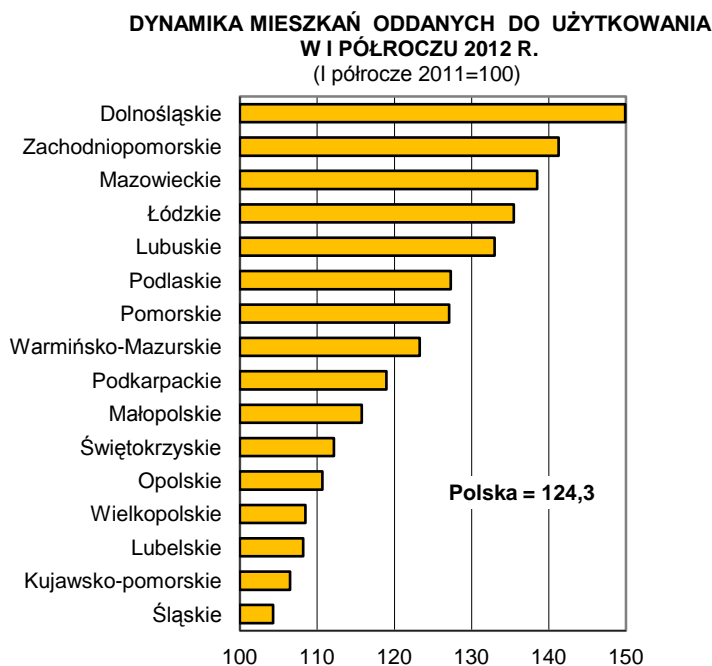
Opłaty w zakresie **edukacji** były wyższe w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 5,0% (wobec 2,6% przed rokiem). Wzrost tych cen kształtował się od 10,0% w województwie lubuskim do 2,6% w pomorskim.

W ujęciu kwartał do kwartału ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w II kwartale br. o 1,3%. Wzrost cen dotyczył wszystkich województw, w tym wyższy niż przeciętnie w lubuskim, podkarpackim, wielkopolskim oraz zachodniopomorskim (wzrost po 1,4%). W porównaniu z poprzednim kwartałem wzrosły m.in. ceny odzieży i obuwia o 2,2% (najbardziej w województwie kujawsko-pomorskim o 4,1%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych o 2,0% (w kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim – po 2,4%). Droższe były także towary i usługi związane z transportem (o 1,6%), przy czym w łódzkim, podlaskim, wielkopolskim oraz zachodniopomorskim wzrosły najbardziej w kraju (po 1,9%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W I półroczu 2012 r. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost odnotowano w budownictwie spółdzielczym, indywidualnym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Ogólna liczba wydanych pozwoleń na budowę była zbliżona do notowanej sprzed roku, zmniejszyła się natomiast liczba pozwoleń na budowę inwestorom indywidualnym.

W I półroczu 2012 r. umocnił się obserwowany w I kwartale br. wzrost liczby mieszkań **oddanych do użytkowania**. Oddano 67,8 tys. mieszkań, tj. o 24,3% więcej niż przed rokiem (w I kwartale 2012 r. wzrost o 32,0%). Efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze we wszystkich województwach. Największy wzrost liczby mieszkań odnotowano w dolnośląskim i zachodniopomorskim, a najmniejszy w śląskim i kujawsko-pomorskim. Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania województwach: mazowieckim, dolnośląskim i małopolskim, co łącznie stanowiło ponad 41% ogółu przekazanych mieszkań w kraju.

W I półroczu br. w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zwiększył się udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 5,1 p.proc. do 39,3%) oraz spółdzielczego (o 1,2 p.proc. do 3,1%), zmniejszył się natomiast udział budownictwa indywidualnego (o 5,6 p.proc. do 55,4%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w I półroczu br. wyniosła 105,1 m² i była mniejsza (o 8,4 m²) niż przed rokiem. Zmniejszyła się

(o 6,3 m²) powierzchnia 1 mieszkania w budownictwie indywidualnym, do poziomu 139,6 m², natomiast zwiększyła się powierzchnia w budownictwie spółdzielczym o 1,9 m² (do poziomu 59,1 m²). Największe mieszkania budowano w opolskim (131,8 m²) i śląskim (128,6 m²), a najmniejsze w dolnośląskim (92,2 m²).

W I półroczu br. **wydano pozwolenia na budowę** 83,7 tys. mieszkań (o 0,3% więcej niż przed rokiem). Wzrost odnotowano w 9 województwach, największy w podlaskim, a najmniejszy w małopolskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia, najgłębszy w zachodniopomorskim i świętokrzyskim. W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych wydano pozwolenia na budowę 42,5 tys. mieszkań, tj. o 7,3% mniej niż przed rokiem. Spadek wystąpił w 13 województwach, najgłębszy w woj. podkarpackim (o 19,8%). Wzrost liczby pozwoleń na budowę w tej formie budownictwa zanotowano w województwach: zachodniopomorskim, podlaskim i łódzkim (odpowiednio 7,8%, 5,7% i 3,6%).

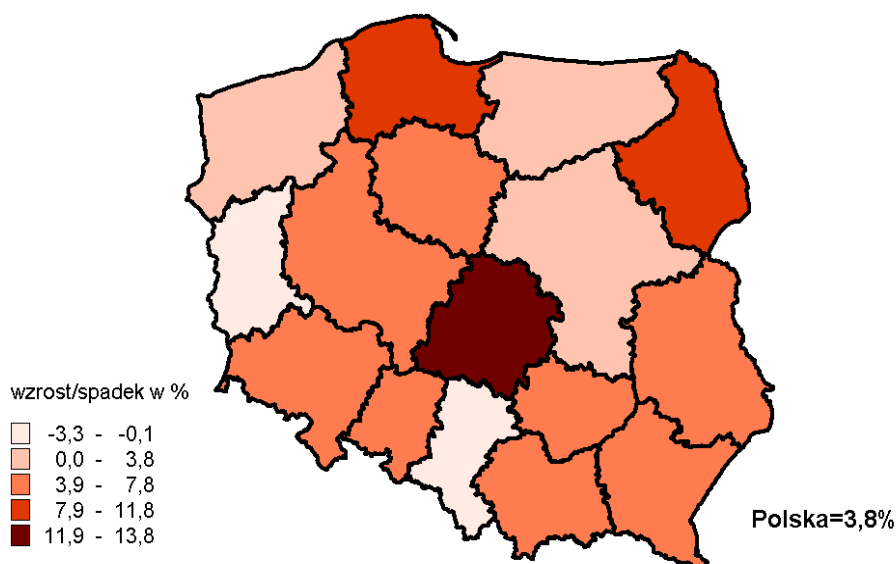
PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOWNICTWA

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w I półroczu 2012 r. była wyższa niż w analogicznym okresie 2011 r. Tempo wzrostu produkcji w drugim kwartale br. było wolniejsze niż w pierwszym.

W I półroczu 2012 r. produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w ujęciu rocznym była wyższa o 8,3%, a tempo wzrostu było znacznie wolniejsze od odnotowanego zarówno przed rokiem jak i w I kwartale.

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była w I półroczu 2012 r. o 3,8% wyższa w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. (przed rokiem wzrost o 7,4%), a obserwowane od I kwartału 2011 r. spowolnienie tendencji wzrostowej – po odnotowanej pod koniec 2011 r. poprawie – uległo dalszemu pogłębieniu (w I kwartale br. wzrost o 4,9%, w okresie I-III kwartał ub. roku – wzrost o 6,9%, w 2011 r. – wzrost o 7,7%). Wzrost produkcji wystąpił w 14 województwach, od 13,8% w łódzkim (przed rokiem wzrost o 17,8%) do 3,2% w mazowieckim (przed rokiem spadek o 1,3%). Spadek odnotowano w województwach: śląskim (o 3,3%, przed rokiem wzrost o 8,6%) i lubuskim (o 2,0%, przed rokiem wzrost o 0,9%).

ZMIANY PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU W I PÓŁROCZU 2012 R. (ceny stałe; I półrocze 2011=100)

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszył, obserwowany w 10 województwach, spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju spadek

o 0,7%). W województwach, w których spadek zatrudnienia w przemyśle był najgłębszy w kraju – pomorskie i łódzkie (odpowiednio spadek o 2,9% i 2,7%) – wzrost produkcji sprzedanej przemysłu był najwyższy w Polsce (odpowiednio o 9,1% i 13,8%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle, największy w małopolskim (o 1,7%, wzrost produkcji sprzedanej przemysłu o 4,6%).

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) była w I półroczu 2012 r. wyższa o 8,3% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. (w I półroczu 2011 r. wzrost o 19,4%). Wzrost odnotowano w 11 województwach, największy w pomorskim (o 24,4%, przed rokiem jedyny odnotowany spadek o 0,1%), a najmniejszy w warmińsko-mazurskim (o 4,4%, przed rokiem wzrost o 9,9%). W województwach: lubuskim, zachodniopomorskim, opolskim, małopolskim i łódzkim wystąpił spadek produkcji sprzedanej budownictwa, odpowiednio od 19,1% do 1,8%. Należy jednak podkreślić, że w województwach tych (z wyjątkiem województwa łódzkiego) odnotowano przed rokiem najwyższy w kraju wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (w województwie lubuskim – o 50,1%) lub znacznie przewyższające średnią krajową (województwa małopolskie, zachodniopomorskie i opolskie odpowiednio o 38,9%, 31,1% i 22,4%).

Zwiększeniu produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (przeciętnie o 4,1%), notowany w 15 województwach; największy w województwie mazowieckim (o 11,1%). W województwie opolskim, w którym wystąpił spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (o 5,6%) odnotowano także spadek produkcji sprzedanej budownictwa (o 9,7%).

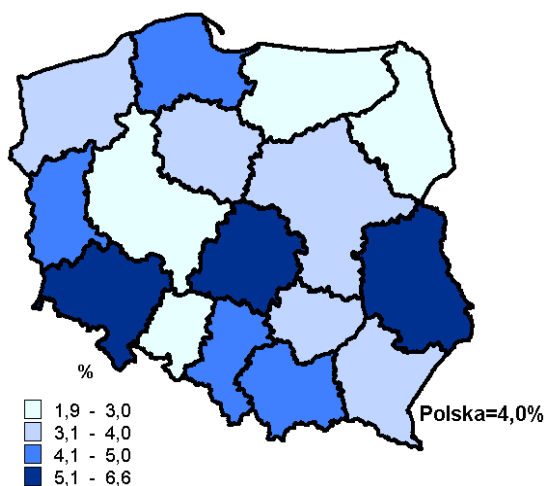
Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (48,6%) oraz ponad połowę budownictwa (55,2%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

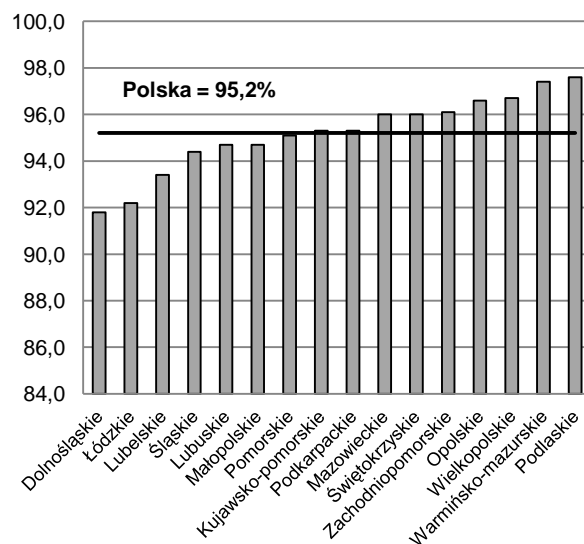
W I półroczu 2012 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były mniej korzystne od notowanych w analogicznym okresie poprzedniego roku. W ujęciu rocznym podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe pogorszyły się.

Szybszy wzrost kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności niż przychodów (9,8% wobec 8,2%), wpłynął na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów, który zwiększył się z 93,8% przed rokiem do 95,2%. W skali roku zmniejszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 6,2% do 4,8%), netto (z 5,2% do 4,0%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,4% do 4,4%). Wynik finansowy netto zmniejszył się o 17,7% (spadek zysku netto o 8,4% i wzrost straty netto o 50,3%), przy spadku o 10,2% kwoty obciążeń obowiązkowych. Zwiększył się udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (o 0,4 p.proc. do 69,5%), natomiast spadł ich udział w przychodach z całokształtu działalności gospodarczej (o 3,8 p.proc. do 79,9%).

WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI OBROTU NETTO
W BADANYCH PRZEDSIĘBIORSTWACH
NIEFINANSOWYCH W I PÓŁROCZU 2012 R.

WSKAŹNIK POZIOMU KOSZTÓW W I PÓŁROCZU 2012 R.

W 11 województwach **przychody z całokształtu działalności** rosły wolniej niż **koszty ich uzyskania**, co spowodowało pogorszenie się wskaźnika poziomu kosztów w tych województwach. W województwach warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim wzrost przychodów z całokształtu działalności i kosztów był na takim samym poziomie,

a w lubelskim i małopolskim przychody rosły szybciej niż koszty. Tylko przedsiębiorstwa województwa lubuskiego odnotowały nieznaczny spadek kosztów uzyskania przychodów, przy takim samym poziomie przychodów jak w I półroczu 2011 r.

Wynik finansowy brutto zmniejszył się w skali roku z 66659,4 mln zł do 55631,1 mln zł (zysk brutto 69386,3 mln zł, strata brutto 13755,2 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** w wysokości 9435,6 mln zł spadły w skali roku o 1067,7 mln zł.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 46195,5 mln zł (zysk netto 59672,2 mln zł, strata netto 13476,7 mln zł), wobec 56156,0 mln zł przed rokiem. Pogorszenie zarówno wartości wyniku finansowego brutto i netto odnotowano w 9 województwach, w tym w 7 województwach dynamika wyniku finansowego netto była mniejsza niż wyniku finansowego brutto. W województwie warmińsko-mazurskim wynik finansowy brutto polepszył się, a netto – pogorszył w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Natomiast w województwach: lubelskim, lubuskim, małopolskim, łódzkim, pomorskim i zachodniopomorskim wyniki finansowe brutto i netto były lepsze w porównaniu z I półroczem 2011 r.; przy czym przedsiębiorstwa województwa łódzkiego odnotowały taki sam wzrost wyniku finansowego brutto i netto, natomiast w zachodniopomorskim i lubelskim wzrost wyniku finansowego netto był mniejszy niż brutto.

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zmniejszył się o 1,0 p.proc. i wyniósł 4,4%. Pogorszenie wskaźnika zaobserwowano w 11 województwach, najgłębsze w dolnośląskim (z 11,3% do 9,0%), gdzie pomimo spadku, poziom wskaźnika był najkorzystniejszy w kraju. W województwie warmińsko-mazurskim wskaźnik pozostał na poziomie sprzed roku (2,9%). W pozostałych województwach nastąpiła poprawa wskaźnika, w tym największa w przedsiębiorstwach województwa lubelskiego (z 6,1% do 7,3%).

W badanych podmiotach **wskaźnik rentowności obrotu brutto** zmniejszył się w skali roku o 1,4 p.proc. i wyniósł 4,8%, natomiast **wskaźnik rentowności obrotu netto** zmniejszył się o 1,2 p.proc. i ukształtował się na poziomie 4,0%. Spadek wskaźnika rentowności obrotu brutto i netto odnotowano w 12 województwach – największy w dolnośląskim (odpowiednio spadek o 3,0 p.proc. i o 2,8 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 5,8 p.proc. (od 2,4% w podlaskim do 8,2% w dolnośląskim) i była mniejsza niż przed rokiem (8,5 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 4,7 p.proc. (wobec 6,9 p.proc. przed rokiem) i wyznaczona była przez województwo podlaskie (1,9%) oraz dolnośląskie (6,6%).

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności w I półroczu 2012 r. kształtował się następująco:

WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %		WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %	
	w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności		w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności
POLSKA	69,5	79,9			
Pomorskie	70,3	90,2	Kujawsko-pomorskie	72,3	79,5
Małopolskie	69,5	88,9	Dolnośląskie	68,3	79,4
Lubuskie	70,2	87,5	Zachodniopomorskie	69,8	79,3
Podkarpackie	68,8	86,6	Podlaskie	66,3	78,1
Wielkopolskie	73,1	84,5	Opolskie	68,3	77,2
Łódzkie	69,3	83,2	Lubelskie	64,4	76,1
Świętokrzyskie	69,7	81,8	Mazowieckie	67,0	74,2
Śląskie	72,1	80,1	Warmińsko-mazurskie	68,3	70,2

Udział podmiotów rentownych w przychodach z całokształtu działalności zmniejszył się w skali roku z 83,7% do 79,9%; największy spadek wystąpił w woj. śląskim. Zwiększył się natomiast ich udział w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych z 69,2% do 69,5% (w największym stopniu w woj. zachodniopomorskim).

NAKŁADY INWESTYCYJNE

W I półroczu br. w badanych przedsiębiorstwach odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych ogółem w skali roku, a w drugim kwartale był on wolniejszy niż w pierwszym. Rozpoczęto więcej nowych inwestycji, ale o znacznie niższej wartości kosztorysowej niż przed rokiem.

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw¹ w okresie styczeń–czerwiec 2012 r. wyniosły 41,5 mld zł i były (w cenach stałych) o 7,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 9,0% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady na budynki i budowle zwiększyły się o 10,1%, natomiast na zakupy² o 6,1%. Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł 61,3% (przed rokiem 61,1%). Niższy niż średnio w kraju udział zakupów w nakładach ogółem wykazały jednostki w województwach: zachodniopomorskim, mazowieckim, małopolskim, pomorskim i lubelskim.

Uzeregowanie województw pod względem dynamiki zrealizowanych nakładów w okresie styczeń–czerwiec 2011 i 2012 r. przedstawiało się następująco:

2011		2012	
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 (ceny bieżące)			
POLSKA <i>POLAND</i>	108,7	POLSKA <i>POLAND</i>	110,8
Lubelskie	149,3	Warmińsko-mazurskie	135,3
Śląskie	140,5	Małopolskie	133,9
Lubuskie	134,0	Wielkopolskie	129,3
Łódzkie	118,7	Podkarpackie	126,6
Wielkopolskie	116,2	Śląskie	125,9
Podlaskie	111,8	Pomorskie	116,4
Podkarpackie	109,6	Świętokrzyskie	113,9
Małopolskie	108,2	Opolskie	106,6
Mazowieckie	107,4	Dolnośląskie	105,7
Świętokrzyskie	105,6	Mazowieckie	102,4
Dolnośląskie	100,2	Lubelskie	101,9
Opolskie	94,7	Kujawsko-pomorskie	101,5
Zachodniopomorskie	88,8	Podlaskie	99,1
Warmińsko-mazurskie	87,3	Łódzkie	93,5
Kujawsko-pomorskie	86,8	Zachodniopomorskie	92,6
Pomorskie	74,5	Lubuskie	90,1

Największy udział w zrealizowanych nakładach w I półroczu 2012 roku miały jednostki z województwa mazowieckiego, śląskiego, dolnośląskiego – łącznie 55,6% (przed rokiem 56,8%). W czterech kolejnych województwach (wielkopolskim, małopolskim, łódzkim i pomorskim) zrealizowano 27,4% nakładów (przed rokiem 25,5%). Na pozostałe województwa przypadało 17,0% (wobec 17,7% przed rokiem).

¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

² Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

W strukturze nakładów na nowe środki trwałe największy udział miały nakłady jednostek przetwórstwa przemysłowego – 32,1% (w analogicznym okresie 2011 roku – 33,2%).

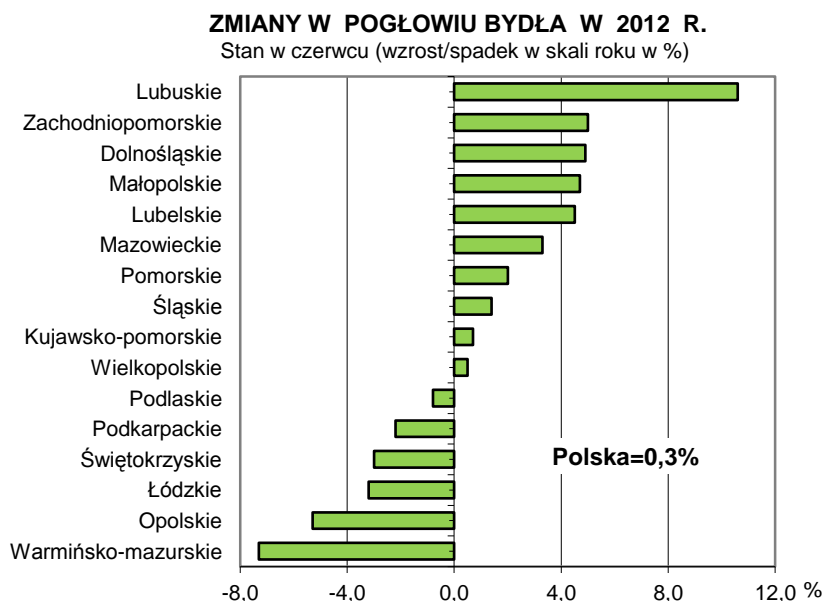
Około 74% nakładów związanych z przetwórstwem przemysłowym realizowały jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego, śląskiego, wielkopolskiego, dolnośląskiego, małopolskiego, podkarpackiego i łódzkiego.

W okresie styczeń–czerwiec 2012 roku **rozpoczęto** 81,7 tys. **inwestycji**, tj. o 5,5% więcej niż przed rokiem. Około 62% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych wyniosła 21,2 mld zł i była o 10,3% niższa niż przed rokiem (w I półroczu ub. roku spadek o 4,1%). Największy udział w liczbie rozpoczętych inwestycji miały jednostki z województw: mazowieckiego, małopolskiego, wielkopolskiego, śląskiego i pomorskiego (łącznie 89,9%). Największy udział w wartości kosztorysowej rozpoczętych inwestycji przypadało na jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego (36,8%), wielkopolskiego (8,8%), śląskiego (8,5%), dolnośląskiego (7,6%), małopolskiego (7,5%), świętokrzyskiego (5,7%), pomorskiego (5,5%) i łódzkiego (4,7%).

ROLNICTWO

Według wstępnego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodniczych tegoroczne zbiory podstawowych upraw rolnych i warzyw gruntowych będą mniejsze od ubiegłorocznych. Na rynku rolnym w czerwcu br. przeciętne ceny skupu podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego (z wyjątkiem cen mleka) były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Natomiast ceny skupu zbóż (z wyjątkiem cen żyta) i ziemniaków kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem.

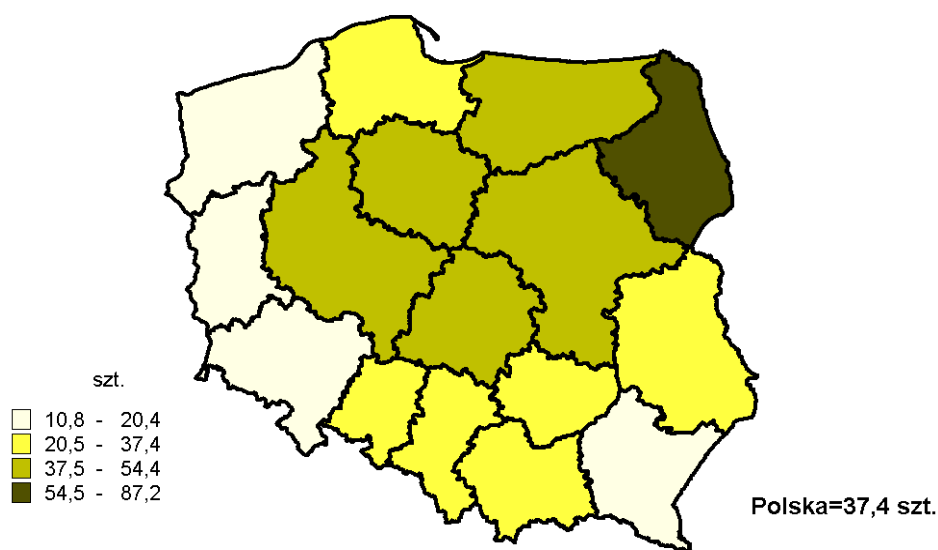
W czerwcu 2012 r. **pogłowie bydła** liczyło 5776,8 tys. szt., wykazując niewielki wzrost w skali roku (0,3%). Zwiększenie liczebności stada bydła ogółem wynikało ze zwiększenia stanów młodego bydła w wieku od 1 roku do 2 lat (o 3,4%). Zmniejszyła się natomiast grupa cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 0,9%) oraz dorosłego bydła w wieku 2 lat i więcej, w tym krów (odpowiednio o 0,6% i 1,8%). W porównaniu z czerwcem 2011 r., w strukturze stada bydła ogółem, zwiększył się udział grupy młodego bydła w wieku 1-2 lat, a zmalał udział cieląt oraz bydła w wieku 2 lat i więcej, w tym krów.

W skali roku pogłowie bydła zwiększyło się w 10 województwach, w granicach od 0,5% w wielkopolskim do 10,6% w lubuskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek liczebności bydła, w tym najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 7,3%). Podobnie jak w poprzednich okresach, największy udział w krajowym pogłowie bydła miały województwa: mazowieckie (18,2%), podlaskie (16,1%) i wielkopolskie (14,9%), a najmniejszy – lubuskie (1,2%), zachodniopomorskie (1,7%), dolnośląskie i podkarpackie (po 1,8%).

OBSADA BYDŁA NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^a W 2012 R.

Stan w czerwcu

^a Stan w czerwcu 2011 r.

W czerwcu br. pogłowie krów liczyło 2578,0 tys. szt. i było o 1,8% niższe niż przed rokiem. Spadek pogłowia wystąpił w 9 województwach, w granicach od 0,7% w śląskim do 8,9% w łódzkim. W pozostałych województwach pogłowie krów zwiększyło się; największy wzrost odnotowano w lubuskim (7,8%) i zachodniopomorskim (4,5%). Prawie połowa krajowego pogłowia krów, podobnie jak bydła ogółem, znajdowała się na terenach województw: mazowieckiego, podlaskiego i wielkopolskiego (odpowiednio: 20,0%, 18,4% i 10,9%).

W czerwcu 2012 r. **pogłowie owiec** ogółem wyniosło 266,8 tys. szt. i było wyższe o 6,3% od stanu notowanego w czerwcu 2011 r. Natomiast populacja maciorek owczych zmniejszyła się w skali roku o 2,8% do poziomu 157,7 tys. szt. Wzrost pogłowia owiec wystąpił w 10 województwach, w granicach od 1,6% w łódzkim do 18,8% w dolnośląskim. W województwie lubuskim pogłowie owiec pozostało na poziomie sprzed roku. W pozostałych województwach odnotowano spadek, najgłębszy w opolskim (19,9%) i kujawsko-pomorskim (11,0%). Podobnie jak w poprzednich okresach, prawie połowa krajowego pogłowia owiec znajdowała się na terenach trzech województw: małopolskiego (30,1%), podkarpackiego (8,7%) i wielkopolskiego (8,4%). Najmniej owiec odnotowano w opolskim (0,7%). Obsada owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych średnio w kraju wyniosła 1,7 szt. W 5 województwach była wyższa od przeciętnej w kraju, w tym najwyższa w małopolskim (11,7 szt.). Najniższą obsadę owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych odnotowano w mazowieckim (0,3 szt.) i opolskim (0,4 szt.).

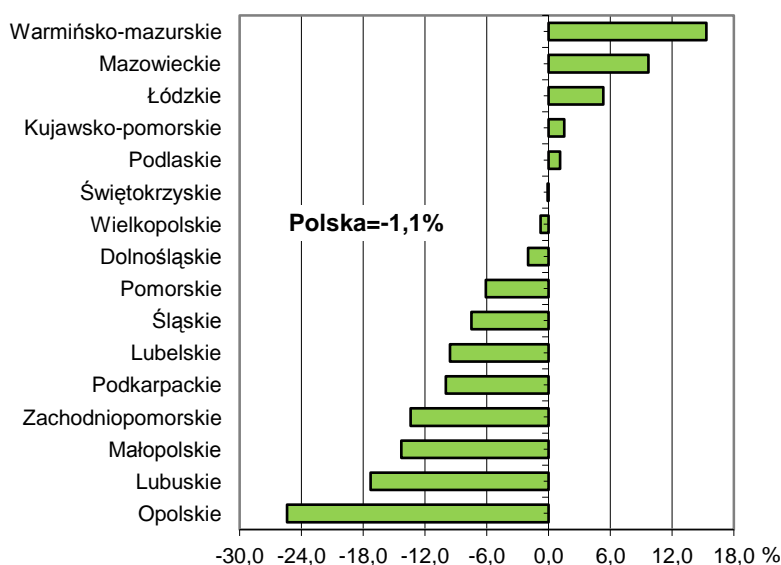
Skup zbóż podstawowych (bez ziarna siewnego) łącznie z mieszkankami zbożowymi w I półroczu 2012 r. był o 0,8% większy niż w analogicznym okresie 2011 r. i wynosił 2618,3 tys. ton. Wzrost skupu odnotowano w 10 województwach, w granicach od 6,0%

w pomorskim do 84,5% w podkarpackim. W pozostałych województwach wystąpił spadek skupu zbóż, w tym najgłębszy w kujawsko-pomorskim (27,8%) i mazowieckim (22,0%).

Skup ziemniaków w I półroczu 2012 r. wyniósł 367,0 tys. ton, tj. o 62,2% więcej niż w I półroczu 2011 r. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku skup ziemniaków zwiększył się w 14 województwach, w tym najbardziej w lubuskim, śląskim i łódzkim. Natomiast zmniejszenie skupu odnotowano w mazowieckim i warmińsko-mazurskim.

W porównaniu z I półroczem ub. roku **skup żywca rzeźnego** (w wbc) ogółem był o 1,1% niższy i wyniósł 1573,5 tys. ton. Mniej skupiono żywca wieprzowego i wołowego, więcej natomiast żywca drobiowego. W skali roku spadek skupu żywca rzeźnego odnotowano w 11 województwach, w granicach od 0,1% w świętokrzyskim do 25,4% w opolskim. W pozostałych województwach wystąpił wzrost skupu, w tym największy w warmińsko-mazurskim (o 15,3%).

ZMIANY W SKUPIE ŻYWCA RZEŻNEGO W I PÓŁROCZU 2012 R.
(wzrost/spadek w skali roku w %)

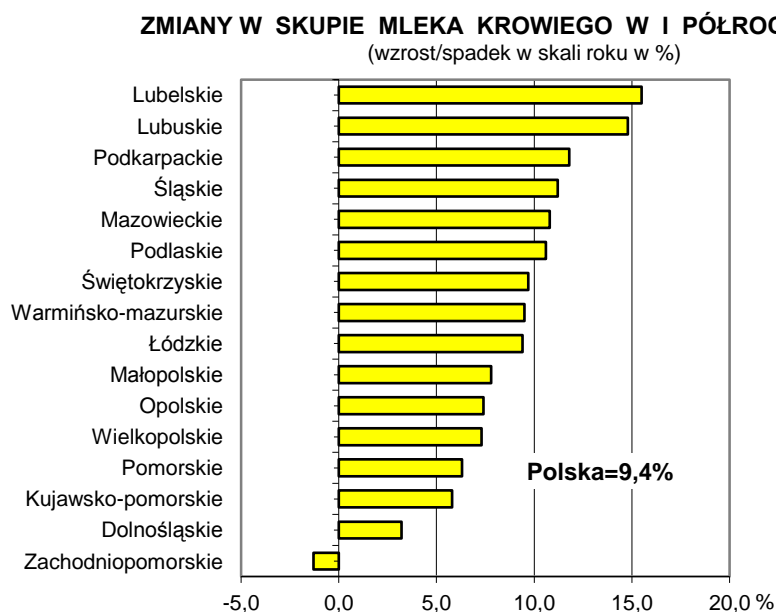
W skali roku **skup żywca wieprzowego** (w wbc) był mniejszy o 9,1% i wyniósł 734,5 tys. ton. Spadek skupu wystąpił w 14 województwach, w granicach od 1,3% w kujawsko-pomorskim do 63,6% w lubuskim. Zwiększenie skupu odnotowano w warmińsko-mazurskim (o 28,4%) i świętokrzyskim (o 10,0%).

W porównaniu z I półroczem ub. roku, **skup żywca wołowego** (w wbc) był o 5,8% mniejszy i wyniósł 134,0 tys. ton. Zmniejszenie skupu odnotowano w 13 województwach, od 1,9% w podlaskim do 30,7% w lubuskim. Więcej niż przed rokiem skupiono żywca wołowego w łódzkim (o 21,5%), dolnośląskim (o 15,2%) i wielkopolskim (o 5,8%).

Skup żywca drobiowego wyniósł 700,4 tys. ton i w skali roku był wyższy o 10,1%. Wzrost skupu odnotowano w 12 województwach, w granicach od 1,2% w pomorskim

do 24,1% w mazowieckim. Najgłębszy spadek skupu żywca drobiowego odnotowano w opolskim (24,9%).

W I półroczu br. skupiono 4843,5 mln l **mleka krowiego**, tj. o 9,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost skupu odnotowano w 15 województwach, w granicach od 3,2% w dolnośląskim do 15,5% w lubelskim. Mniej niż przed rokiem skupiono mleka tylko w województwie zachodniopomorskim (o 1,3%).

W czerwcu 2012 r., w odniesieniu do bardzo wysokich notowań sprzed roku, średnie ceny **pszenicy** w skupie i na targowiskach były niższe (odpowiednio o 8,5% i o 5,9%), a **żyta** wyższe (odpowiednio o 6,2% i o 1,8%).

Za 1 dt **pszenicy w skupie** płacono średnio 90,69 zł (o 8,5% mniej niż w czerwcu ub. roku). Średnie ceny pszenicy w 6 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwyższe notowano w warmińsko-mazurskim (93,05 zł za 1 dt) i mazowieckim (93,04 zł), a najniższe w podkarpackim (82,52 zł za 1 dt). Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 4,8% w zachodniopomorskim do 16,6% w podkarpackim. W czerwcu br. na **targowiskach** za 1 dt pszenicy płacono średnio 96,68 zł, tj. o 5,9% mniej niż przed rokiem. W 10 województwach (spośród 15 badanych) ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe notowano na targowiskach w wielkopolskim (113,63 zł za 1 dt). Najmniej za pszenicę płacono w świętokrzyskim (88,08 zł za 1 dt) i podkarpackim (88,17 zł). Spadek cen odnotowano w 10 województwach, w granicach od 2,0% w łódzkim do 26,6% w podkarpackim. W pozostałych województwach za pszenicę płacono więcej niż przed rokiem, przy czym największy wzrost odnotowano w zachodniopomorskim (23,6%) i pomorskim (23,4%).

W czerwcu br. za 1 dt **żyta w skupie** płacono średnio 85,05 zł (wzrost o 6,2% w ujęciu rocznym). W 6 województwach (spośród 15 badanych) ceny skupu żyta były wyższe od średniej krajowej, a najwyższą odnotowano w śląskim (93,93 zł za 1 dt). Najmniej za żyto w skupie płacono w podkarpackim (59,14 zł za 1 dt). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrost cen odnotowano w 11 województwach, w tym w 6 w większym stopniu niż średnio w kraju. Na **targowiskach** za 1 dt żyta płacono średnio 83,48 zł, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem. Średnie ceny żyta w 6 województwach (spośród 13 badanych) były wyższe od przeciętnej w kraju, najwyższą odnotowano w pomorskim (97,50 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt żyta płacono w lubelskim (70,00 zł za 1dt). Wzrost cen odnotowano w 7 województwach, w granicach od 0,6% w mazowieckim do 17,6% w wielkopolskim. Mniej niż przed rokiem za żyto płacono na targowiskach w 6 województwach, przy czym najgłębszy spadek odnotowano w podkarpackim (22,5%).

W czerwcu br. przeciętna cena **ziemniaków w skupie** ukształtowała się na poziomie 47,23 zł za 1 dt i była niższa w skali roku o 43,8%. W 8 województwach ceny skupu ziemniaków były wyższe od średniej krajowej, a najwyższą odnotowano w kujawsko-pomorskim (67,59 zł za 1 dt). Spadek cen odnotowano w 13 województwach (spośród 14 badanych), w granicach od 9,4% w kujawsko-pomorskim do 68,5% w lubelskim. Więcej niż przed rokiem za ziemniaki płacono tylko w województwie pomorskim (o 33,6%).

W obrocie **targowiskowym za ziemniaki jadalne** w czerwcu 2012 r. płacono 58,98 zł za 1 dt, tj. o 61,5% mniej niż w czerwcu ub. roku. W 8 województwach ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki płacono na targowiskach w zachodniopomorskim (70,14 zł za 1 dt), a najmniej w łódzkim (49,12 zł za 1 dt). Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach (od 50,5% w warmińsko-mazurskim do 69,7% w dolnośląskim).

W czerwcu 2012 r. za 1 kg **żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) w skupie płacono średnio 6,42 zł, tj. więcej niż przed rokiem o 13,6%. W 7 województwach ceny skupu były wyższe od średniej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca wołowego wynosiła od 5,67 zł w podkarpackim do 6,89 zł w lubelskim. Wzrost cen odnotowano w 15 województwach, w granicach od 6,1% w kujawsko-pomorskim do 38,6% w podlaskim. W województwie łódzkim przeciętna cena żywca wołowego pozostała na poziomie sprzed roku.

Przeciętna cena skupu **żywca rzeźnego wieprzowego** w czerwcu 2012 r. wzrosła w skali roku o 23,1% i wynosiła 5,62 zł za 1 kg. W 3 województwach ceny skupu żywca wieprzowego były wyższe od średniej krajowej, najwyższą zanotowano w kujawsko-pomorskim (6,19 zł za 1 kg). Najmniej za żywca wieprzowego w skupie płacono w śląskim (5,20 zł za 1 kg). Wzrost

cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 13,5% w śląskim do 36,6% w kujawsko-pomorskim.

Na targowiskach w czerwcu br. za 1 **prosię na chów** średnio płacono 170,84 zł, tj. o 50,8% więcej niż przed rokiem. Średnie ceny prosiąt w 5 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za prosię płacono w śląskim (234,00 zł), a najmniej w kujawsko-pomorskim (145,65 zł). Wzrost cen odnotowano w 11 województwach (spośród 12 badanych), w granicach od 21,6% w pomorskim do 71,5% w małopolskim. Mniej niż przed rokiem za prosię do dalszego chowu płacono w warmińsko-mazurskim (o 4,6%).

W czerwcu 2012 r. w skupie za 100 l **mleka krowiego** płacono 113,93 zł, tj. o 4,5% mniej niż przed rokiem. Rozpiętość cen skupu mleka za 100 l wynosiła od 105,72 zł w małopolskim do 119,89 zł w lubuskim. Średnie ceny skupu mleka w 7 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju. W skali roku spadek cen odnotowano w 11 województwach, w granicach od 2,4% w lubelskim do 7,9% w kujawsko-pomorskim. W województwie świętokrzyskim ceny skupu mleka pozostały na poziomie sprzed roku, natomiast wzrosły w województwach: podkarpackim (o 5,9%), małopolskim (o 2,1%), śląskim (1,0%) i opolskim (o 0,8%).